

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik VII.

V Ljubljani, aprila 1890.

4. zvezek.

Veliki petek.

Trije križi — trojna smrt.

Tam so ga križali in z njim dva
druga, na desni in na levi, v sredi pa
Jezusa. Jan. 19, 18.

Današnji dan pred 1857 leti popoldne ob treh se je na judovski zemlji blizu Jeruzalemskega mesta na gori Kalvariji zgodila prigodba, kakoršne ni videl svet in je ne bo; današnji dan pred 1857 leti se je tresla vsa zemlja — in nebeške luči so otemnele in vsa narava je žalovala; ker je trpel in umrl tisti, kateri je vse vstvaril, kateri vse ohrani in vlada; današnji dan pred 1857 leti je umrl Kristus Gospod na lesu sv. križa; današnji dan je zbrisal dolg, ki si ga je človek nakopal s svojimi grehi, je raztrgal dolžno pismo, ki je bilo zoper nas in ga je pribil na križ; današnji dan nas je Kristus Gospod sprijaznil zopet z razžaljenim nebeškim Očetom; današnji dan je bil greh in hudič premagan; nebeška vrata, vsled Adamovega greha zaprta, so se zopet odprla! — Ali ni bil to zares imeniten, strašan in velik dan? ali ni bil to zares veliki petek?! — Zato se pa ta dan po vsem krščanskem svetu obhaja. Katoliška cerkev vse stori, da bi nam pomen tega dneva toliko bolj v spominu ostal; cerkev žaluje nad smrtjo Gospodovo in nad grdobno greha. Žalostne pesmi se glasé, zvonovi molčé; po cerkvi je temno in altarji so oropani — vse, vse nam oznanjuje pomen današnjega dné. Da, petek, petek je spomina vreden dan za vsacega kristijana, zato vsak petek cerkev zapoveduje zdržanje mesnih jedi; zato večjidel po vseh duhovnijah vsak petek ob treh zvoni k časti trpljenja in smrti našega

Gospoda Jezusa Kristusa. Če je pa že vsak petek med letom za katoliškega kristijana tako pomenljiv, kako pomenljiv je še-le — veliki petek. Kaj hočemo in moremo danes družega premišljati, kakor prebitko smrt Gospodovo? Skoro nehoté se pa vsakdo ob tem spominja tudi svoje smrti.

Da ta spomin še bolj obudimo, pojdimo v duhu na goro Kalvarijo in pogledjmo, kaj se tam godi! Vidimo tam tri križe. Na srednjem visi Kristus, njemu na straneh pa dva razbojnika eden na desni, eden na levi! Vsi trije so današnji dan umrli. Pogledjmo in premišljajmo danes, kakšna je bila njih smrt! Iz tega pa se učimo tudi mi prav umreti!

Pomagaj nam k temu usmiljeni, križani Jezus!

Vse, kar je rojeno, mora tudi umreti. Kakor hitro je človek rojen, že je v smrt obsojen, kateri bo gotovo tudi prej ali slej zapadel, naj se je brani ali ne. — Smrt pa je nekaj neznano težkega, strašnega in grenkega za človeka. Kdor je že videl katerega umirati, ta vé, kako grenka je smrt. Že za tacega, ki na mehki postelji umrje, je smrt grenka, kaj še le smrt na križu! Ne samo, da je taka smrt neznano bitka in bolečin polna, je tudi čez vse sramotilna, ker so bili poprej obleke oropani in so morali na križu viseti v zasramovanje in zasmehovanje memogredočih; in kako grozovito je to, če mora takrat, ko je človek najbolj tolažbe potreben, pa še toliko sramote trpeti. Kako neznano bolestna in bitka je morala biti Jezusova smrt, ki je bil že poprej ves razmesarjen, zdaj pa še na križ pribit tri ure na njem umira! — Tudi za razbojnika je bila smrt silno težavna in grenka, ker sta že toliko strahu in bolečin pretrpela, na zadnje pa so jima še živima kosti polomili. — Ako bolečine na telesu premišljujemo, moramo pač reči, da je bila smrt za vse tri težka in grenka, nad vse pa za Jezusa, ki se po pravici imenuje *mož bolečin*.

Pa danes ne bomo telesne smrtne bolečine teh treh križanih premišljevali; ampak njih smrt v obziru na dušo, v obziru na večnost! — Vprašam tedaj, kakšna je bila smrt teh treh križanih? — Na to bo lahko vsak odgovoril: 1. Smrt Jezusova je bila čez vse vesela; 2. tudi smrt desnega razbojnika je bila srečna; 3. smrt levega razbojnika pa je bila nesrečna.

Ljubi moji, tudi mi bomo enkrat umrli. — Kateremu teh treh bo naša smrt podobna?

I. Poglejmo, kako je umrl Jezus?

Če je tudi Jezus po telesu neznano veliko trpel, je bila vendar njegova smrt, kar dušo in večnost zadeva, čez vse vesela in srečna; naj se je ozrl že nazaj ali naprej. Kako vesel je moral biti Jezus, če je nazaj pogledal v pretečeno življenje. Veselo in z lahkim srcem je rekel: *Dopolnjeno je!* To se pravi: Vse, kar si mi naložil, o nebeški Oče, sem spolnil; tvojo voljo sem popolnoma storil; tvoj nauk sem razkladal, tvoje dodrote delil, tvojo čast razširjal, trpljenje, ki si mi ga izročil, do zadnje kaplje izpil, ovčico, ki je bila zgubljena, zopet dobil in nazaj pripeljal, greh in oblast hudičevega razdjal, nebesa odprl! Vse tedaj, kar je storil, je bilo dobro, zato je bila tudi njegova smrt srečna. — Pa tudi če je naprej pogledal, se je smrti lahko veselil, ker čakalo je nepopisljivo veselje tudi njegovo človeško naturo. Zato je rekel malo pred svojo smrtjo vpričo veliko ljudi: *Oče, jaz sem te povelečal na zemlji, delo sem dopolnil, katero si mi izročil, da ga storim; in zdaj, Oče, me povelečuj pri sebi z veličastvom, katero sem pred imel, preden je svet bil.* (Jan. 17, 5.) Hotel je reči: Ker sem tedaj vse storil, kar si mi naložil, mi daj tudi plačilo za mojo človeško naturo — tam v nebesih pri sebi, kjer sem po svoji božji naturi že od vekomaj bil! — Jezus je bil tedaj lahko vesel, naj je že pogledal nazaj ali naprej. On je lahko umrl.

Tako pa umrje le nedolžni, pravični! Kdo bi ne hotel tudi tako umreti?

Ali tako umreti mi ne moremo, bote rekli, mi se z Jezusom ne smemo in ne moremo primerjati. On brez vsega madeža, — on, ki je sam o sebi rekel, da ga nobeden ne more prepričati tudi najmanjšega greha — je lahko brez skrbi umrl; mi pa tega nismo v stanu. Res, ljubi moji, da se z Jezusom primerjati ne moremo; ali smrti pravičnega vendar lahko umrjemo, če se vsaj vsacega smrtnega greha varujemo in vsak po svojem stanu dobro delamo. *Srečni so, ki v Gospodu zaspé, ker njih dela gredó za njimi.* (Raz. 14, 13.)

Zato vidimo in beremo v življenji svetnikov, da se smrti niso bali, ampak veselo umrli, ker jih je dobra vest tolažila. Sv. Hilarijon je rekel svoji duši: *Pojdi tedaj s sveta, moja duša; 70 let si Gospodu služila, kaj se boš bala!* — Sv. Alojzij si je želel smrt in se je veselil; ko je prišla, je poln radosti zaklical: Prijatelji, zdaj gremo! — Nek mladenič je svojo žalostno mater na smrtni postelji tolažil rekoč: „Oh, mati, nikar ne žalujte, ampak Boga hvalite, ki mi je milost dal, da sem nedolžnost ohranil in grem nedolžen s tega sveta.“ O ko bi se mi ves čas skrbno greha varovali — po svojem

stanu dobro delali — tudi za nas bi bila zadnja ura srečna — tudi nam se smrti ne bi bilo treba bati! Ali koliko jih je pač med nami, da bi ne bili nikdar še smrtnega greha storili? Koliko jih je med nami, vprašam, zares pravičnih? In če je malokateri tak med nami, kaj bo pač z nami na smrtno uro? Ali bomo mogli lahko veselo umreti? —

II. Da, da, ne bojmo se, preljubi! Če se tudi bojimo na Jezusov križ pogledati, ker smo tolikokrat grešili, poglejmo pa na križ na desni strani Jezusovi — tam visi velik grešnik, razbojnik Dizma, in kakšna je bila njegova smrt? Srečna, vesela! In zakaj? Ker se je spokoril! Dizma je spoznal svoje grehe, ker je tovarišu rekel: „Ali tudi ti Boga preklinjaš, kajli ne veš, da sva midva to zaslužila, On pa je nedolžen?“ In obrnivši se k Jezusu je rekel: „O Gospod, spomni se name, ko prideš v svoje kraljestvo!“ In kako se je izšlo s tem človekom? Dobro, ker Gospod mu je rekel tolažilne besede: *Še danes boš z menoj v raji!*

Oh, ljubi poslušalci v Kristusu, več ali manj nam vest očita, — marsikateri se je že daleč zgubil, velike grehe doprinašal, in tolikokrat, da števila več ne vé! Oh žalostno je to, pa vendar še ni vse zgubljeno. Desni razbojnik je usmiljenje dobil — tudi nas usmiljeni Jezus ne bo zavrgel, če se resnično spokorimo. Res, da je za grešnika hudo na zadnjo uro, ko začnejo pred njim vstajati grehi njegove mladosti, ko se vzdigujejo kakor pošasti vsi skrivni in znani nečisti grehi in vse druge hudobije, res, da mu pot stopi na čelo in da trepeti za svoje zveličanje; ali vendar mu ni treba obupati, če je svoje grehe spoznal, če je resnično se spokoril, če je storjene krivice, pohujšanja in pregrehe po svoji moči popravil. Če tudi na eni strani hudič na dan vleče vse njegove hudobije in pregrehe, mu pa na drugi strani angelj varuh kaže, da mu jih je Bog že davno odpustil, ker se jih je skesano spovedal, jih resnično obžaloval in se jih pozneje skrbno varoval. Če mu tudi hudič kaže na kupe večjih in manjših grehov, mu pa angelj varuh kaže vsa dobra dela, ki jih je pred grehom in po grehu storil in ki so po zadobljeni milosti tudi zopet zasluženje zadobili. Če mu hudič tudi še tako prigreva, da zanj ni zveličanja, mu pa angelj varuh v spomin kliče Jezusa, dobrega pastirja, ki je popustil 99 ovac in šel za zgubljeno, da jo je najdel; mu v spomin kliče, kako je usmiljeni Jezus ljubeznjivo sprejel grešnico Magdaleno, kako spokorne solze Petrove; mu v spomin kliče Pavla, Avgušтина, Marijo Egipčansko, Marjeto Kortonsko itd. — In tako se spokornemu grešniku tudi ni tako bati; da, tudi njegova smrt

je srečna in vesela. Sv. Pavel, poprej grešnik, potlej spokornik, — kako lahko je umrl in se tolažil z besedami: *Dober boj sem bojeval, vero ohranil, tek dokončal; zdaj me pa čaka krona pravičnosti*. . . Kako tolažilna, sladka je bila smrt sv. Avgušтина, Marjete Kortonske itd.

III. Pa še en križ je na Kalvariji. Poglejmo še na tretjega. Na levi strani Jezusovi je in na njem visi levi razbojnik. — Kako pa je ta umrl? Oh, nesrečno! Kako je to mogoče? Tako blizo Jezusa biti, in se vendar pogubiti? Zakaj vendar? Ker je bil do konca trdovraten! Še na križu je Jezusa preklinjal rekoč: „Če si Sin božji, pomagaj sebi in nama!“ (Luk. 23, 39.) In glejte, tako je levi razbojnik ravno tisti trenutek bil pogubljen, ko je desni šel v predpekel, da je potem z Jezusom šel v nebesa.

Oh žalosten konec, kakoršnega nas Bog obvaruj! Katere pa bo zadel ta konec, katerih čaka taka smrt? Vsi nespokornih in trdovratnih! — Takih stan je na smrtno uro strašan; kamor pogledajo, nič tolažbe, nič upanja! Če nazaj pogledajo — nič drugega kot greh in hudobije; če naprej — nič kot kazen in trpljenje! Zdaj se pravi zapustiti svet in njegovo poželenje, za katerim so ves čas hiteli, zdaj se pravi iti v večnost, za katero niso nič storili! Tukaj vse pustiti in tam nič veselega, le še brez mere strašnejše dobiti — to je neznano, to je strašno! — Obrnili bi se k prijateljem, pa teh zdaj ni; veselice so prešle, krivično blago je posneden, in večnost je že pred durmi! Pač se bodo obrnili k cerkvi, k Jezusu — pa bo morebiti že prepozno. Taki le preradi odlašajo in večjidel zamudé. Pa tudi če zakramente dosežejo, kdo vé, ali je vse prav in poravnano? Morebiti je tudi nazadnje pomankljivo in nevredno in površno, kakor je bilo poprej. — Antijoh je zadnjo uro zelo žaloval, ali vendar je le v svojih grehih umrl! — Strašna je tedaj smrt grešnikova! Bog nas take varuj!

Videli smo tedaj danes, kako so pred 1857 leti trije na križih umrli!

Umrli je Jezus, Sin božji, naš Odrešenik — tako umrje nedolžni — pravični!

Umrli je desni razbojnik Dizma — tako umrje spokorni kristijan!

Umrli je levi razbojnik — tako umrje nespokorni trdovratni kristijan!

Ljubi moji! Enkrat bomo gotovo umrli tudi mi in kakšna bo naša smrt? Povej mi danes, kako bi ti rad umrl? Najraje smrti pra-

vičnega! Ta smrt je res najbolj vesela! Prav, kdor pa hoče smrti pravičnega umreti, naj tudi pravično, nedolžno živi!

Če pa ni mogoče več umreti smrti pravičnega, smrti nedolžnega — oh, prizadevajmo si umreti, kakor je umrl razbojnik Dizma. Skrbimo, da se spokorimo, dokler je še čas. In to se bo zgodilo, če se za naprej vsaj vsacega smrtnega greha varujemo, in za storjene grehe vredno pokoro delamo.

Kdor pa za vse opominovanje nič ne mara, kdor pa le naprej greši — pokore nič ali malo dela — takega smrt ne bo srečna in srečna biti ne more! Morebiti bo duhovna dosegel, ali pa tudi ne. In če ga tudi doseže, ali bo mogel vse poravnati? — Zna biti — pa morebiti tudi ne. — Videl sem spokornike umreti — in lahko so umrli. Ali sem bil katerikrat pri nespokornem grešniku, ne upam se reči! Toliko pa vém, da se je že zgodilo, da grešnik, ki je bil za zadnjo uro previden, se ni čisto spovedal, marveč božji rop storil, ali da je še potlej smrtni greh storil, predno je umrl. Vem, da sta oče in sin umrla brez duhovne pomoči, dasiravno je bil duhoven obakrat skoro prav blizo, ker v življenji nista marala za Boga in za njegove zakramente, ker le prerado se spolni pregovor: „Kakoršno življenje, taka smrt.“ — Toraj kdor hoče veselo umreti, naj ohrani nedolžnost! Kdor je grešil, naj dela pokoro in tudi njegova smrt bo srečna. — Trdovratni, nespokorni grešnik naj si pa ne obeta srečne smrti! — Ti pa, za nas križani Jezus, zavoljo svoje grenke smrti dodeli tudi nam srečno zadnjo uro! Amen.

Janez Ažman.

Velikonočna nedelja.

I. Jezus Kristus je vstal poveličan.

Ne boš pustil moje duše v peklu in
tudi ne boš pripustil svojemu svetemu
videti trohnohe.

Ps. 15, 10.

Velikonočno veselje, katero se nam leto za letom ponavlja v teh praznikih, zdi se mi, da je slutil že kralj David v svojem pre-roškem duhu. Zakaj v psalmu 117. govori: *Glas veselja in rešitve* (se razlega) *v šotorih pravičnih.* In kakšen je ta glas, pové kraljevi pevec precej v naslednji vrstici: *Gospodova desnica je moč skazala, Gospodova desnica me je povišala, Gospodova desnica je moč skazala.* Kako pa se je to močno povišanje skazalo, pové zopet v na-

daljnem: *Kamen, katerega so zvrgli zidarji, on je postal vogelni kamen.* V tej podobi kaže David na Kristusa, in zato nam navdušeno kliče: *To je dan, ki ga je Gospod naredil, radujmo se in veselimo se v njem!*

Tako nam opisuje kraljevi prerok prihodnjo zmago in neizmerno slavo obljubljenega Odrešenika. Vse to pa današnji evangelij kratko izrazi z besedami angeljevimi: *Jezusa iščete Nazareškega, križanega; vstal je, ga ni tukaj!*

Da, „vstal je“ po besedah sv. Avgušтина tisti, ki je stal pred sodnikom, ki je prejemal vdarce, ki je bil bičan, zapljevan, s trnjem kronan, s pestmi tolčen, na križ pribit; On, katerega so na križu zasramovali, ki je na križu umrl, ki je bil s sulico preboden, ki je bil pokopan, ta je vstal.

Kakšen pa je vstal Jezus Kristus od mrtvih? Poglejmo zopet v staro zavezo. Zopet najdemo tu (v psalmu 15, 10.) preroške besede Davidove: *Ne boš pustil moje duše v peklu (t. j. predpeklju,) in tudi ne boš pripustil svojemu svetemu videti trohnobe (t. j. njegovo telo ne bo strohnelo).* Na tej podlagi odgovorim in rečem:

Jezus Kristus je vstal I. poveličan na duši, II. poveličan na telesu, III. poveličan na svoji božji naturi. Te tri resnice premislmo sedaj-le v proslavo današnjega praznika.

Ko Jezus zadnjikrat govori v jeruzalemskem tempelju, pridejo nekateri neverniki zraven in reko apostelju Filipu: „Gospod, Jezusa bi radi videli.“ Filip in Andrej povesta to Jezusu. Jezus pa jima je odgovoril: *Ura je prišla, da bo Sin človekov poveličan.* (Jan. 12, 20—23.) Hotel je Jezus reči: Ura je blizo, da bom po svoji smrti poveličan, ter pojdem v veličastvo svojega Očeta, in me bodo judje in neverniki spoznali za pravega Mesija. Sam je toraj prerokoval, da bo „poveličan“.

Jezusovo poveličanje se je razodelo ob njegovem vstajenju

I. na duši. Ozrite se, ljubi kristijanje, nekoliko nazaj v začetek Kristusovega trpljenja in predstavite si prav živo pred oči podobo Zveličarjevo na Oljski gori! Ko je bila Jezusova duša žalostna do smrti, ko je njegova človeška volja razodela željo, *naj gre ta kelih* (Mat. 26, 38, 39.) od njega, tedaj mu je moral nebeški Oče poslati angelja iz nebes, *kateri ga je potrdil.* (Luk. 22, 43.) Spomnite se dalje dogodkov Velikega petka! Kako otožno je bilo, ko je Jezusova človeška duša s sv. križa vpila z velikim glasom: *Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?* (Mat. 27, 46.)

In danes! Kako mogočna in močna je njegova duša, in kako obilno se od nje razsiplje blaga tolažba in nebeška sreča! Kdo popiše veselje, katero so občutili pravični stare zaveze že, ko jim je duša Kristusova prinesla tolažilno sporočilo, da se je ravnokar izvršilo delo odrešenja, in da ni več daleč oni zaželeni dan, ko pojdejo v nebеса? Ko pa se je približalo jutro tretjega dné, ko se je imel zasvetiti današnji dan, tedaj Bog Jezusove duše ni več „pustil v predpeklú“, vzdignila se je, in spremile so jo duše pravičnih iz predpekla k grobu, kakor nas podučuje o tem sv. Tomaž Akv. Ali mar ni tudi s tem bila neizrečeno počeščena duša Jezusova? Poveličevale so jo dvigaje se duše pravičnih, ker jih je odtrgala peklenskemu breznu. Zdi se mi skoraj, kakor bi slišal njihove ubrane glasove: *Pójmo Gospodu; zakaj slavno se je povelíchal.* (II. Mojz. 15, 1.) In ko se približajo presvetemu telesu v grobu, ko jim duša Jezusova razkaže globoke rane, strjeno kri, blede obličje, tedaj se je v teh spremljajočih dušah pač vzbudilo najglobočje sočutje, in hvaležna ljubezen jim je narekovala nekaj podobnega, kar je pozneje izrekel sv. Bonaventura: *O moj Bog, ti imaš toliko ljubezen za-me, da se mi zdi, kakor bi ti sebe sovražil,* (da mene moreš toliko bolj ljubiti).

Pa že je Jezusova duša zopet združena s telesom. Kako se veseli, da more sedaj ona bolj povelícati telo, kakor je moglo poprej telo njej napravljati britkosti!

II. In kako je bilo telo Jezusovo ob vstajenju povelíčano, pogledjmo v nadaljnjem.

Presveto telo Odrešenikovo je bilo ranjeno *zavoljo naših grehov*. Kolikorkrat smo v postnem času molili sv. križev pot ali žalostni del sv. rožnega venca ali sploh kaj premišljevali o groznem trpljenju našega Zveličarja, videli smo ga *zaničevanega in najzadnjega med ljudmi, moža bolečin in skušenega v slabosti; in kakor zakrito je bilo njega obličje.* (Iz. 53.) Danes pa se pokaže taisto telo vse povelíčano, povelíčano mnogo bolj, kakor je bilo na gori Tabor. In če se je že takrat ob spremenjenju *njegov obraz svetil, kakor solnce* (Mat. 17, 2.), bilo je sedaj ob vstajenju celo njegovo telo še svetlejše. Zakaj sedaj je bil vsak del njegovega telesa kakor neizrečeno čisto in lepo solnce. Posebno pa so njegove petere rane, ki si jih je Jezus pridržal v znamenjih, odsvitale se v najveličastnejšem blesku. Njegova sveta glava pa, ki je bila poprej z dolgimi trni vsa nabodena, bliščala je sedaj v najsvetlejših žarkih. (Dirnberger, P. Ludwig de Ponte.)

In glej! v tem trenutku se je vzdignil Kristus iz groba, ker njegovo telo ni bilo več navezano na kak prostor. Težki kamen ga

ni več oviral, kakor ga pozneje niso tudi duri, ko je prišel k aposteljnom, *akoravno so bile duri zaklenene*. (Jan. 20, 26.) Spolnila se je sedaj beseda prerokova: *Ne boš pripustil svojemn svetemu videti trohnohe*.

S kolikim veseljem so pač angelji prihiteli počastit in molit svojega kralja! Kdo bi hotel tajiti, da niso zopet sedaj ob njegovem grobu, kakor nekedaj pri zibelki, zapeli: *Slava Bogu na višavah! Zakaj bi ne bili tudi sv. očaki in preroki in vsi pravični, ki so z Jezusom prišli iz predpekla, zapeli onega svetemu Janezu razodetega slavospava: Vredno je Jagnje, katero je bilo umorjeno, prejeti oblast, in božestvo, in modrost, in moč, in čast, in slavo, in hvalo*. (Raz. 5, 12.) In Sin božji je pač z največjo hvaležnostjo do nebeškega Očeta povzel zopet Davidov psalm (29.): *Povzdigoval te bom, Gospod! ker si me sprejel; in nisi dal mojim sovražnikom se veseliti nad menoj. Gospod! izvelkel si mojo dušo iz pekla. Zvečer pride jok, zjutraj pa veselje. Moje žalovanje si mi spremenil v veselje; in obdal si me z veseljem!*

Vstal je toraj Zveličar s poveljčano dušo in poveljčanim telesom, vstal pa je

III. tudi poveljčan na svoji božji naturi.

Kakor žarno solnce za črnimi oblaki, tako je bila božja natura Jezusova zakrita v njegovem trpljenju. Sicer je res, da se je tu pa tam nekoliko posvetilo ob njegovem trpljenju in zlasti ob smrti, kakor se n. pr. tudi v temni noči včasih oblaki na en hip pretrgajo, da more pogledati kaka lesketajoča se zvezda na otožne zemeljske potnike. Take zunaj človeške nature ležeče prikazni so bile n. pr., ko so se rabeljni zgrudili na eno samo besedico: *Koga iščete?* tak čudež je bil, ko je Jezus nevtégoma ozdravil Malhovo uho; nekaj čudežnega je bila tri ure trajajoča tema na veliki petek; čudež je moral biti, da se je ob Jezusovi smrti zagrinjalo v tempeljnu pretrgalo kar na dvoje, da se je takrat zemlja tresla, da so skale pokale, da so se grobi odpirali, in da se je, kakor piše sveti Matevž (27, 52. 53.), *veliko teles svetnikov, ki so spali, obudilo*. Toda, če tudi je vse to očitno pričalo, da je Jezus Nazareški več kot navaden človek, vendar: Kdo je bil menj podoben ali celo enak Bogu, kot on, ki je bil največjim malopridnežem izpostavljen v zasmeh, on, ki so ga kakor sužnjega najhujše bičali in slednjič umorili na križu sredi dveh razbojnikov?

Njegova neizmerna vzvišenost, njegova božja natura je stopila na dan še-le sedaj, ko se je z lastno močjo vzdignil iz groba. Spolnil je s tem svojo prerokbo: *Poderite ta tempelj, in v treh dneh ga bom*

postavil. (Jan. 2, 19.) Sam, ne da bi mu kdo pomagal, postavil je zopet tempelj svojega telesa. S tem je pokazal, da ima najvišjo oblast, ki si jo moremo sploh misliti, oblast nad življenjem in smrtjo. Svojemu telesu je podelil duhovne lastnosti, in zato sedaj njemu ni bilo treba odvaliti ali privzdigniti kamna, kakor tudi nekedaj njegovo rojstvo ni pokvarilo Materinega devištva.

Šel je iz groba — pa s svojo nadnaravno močjo, — kakor Jožef iz ječe, da bi gospodoval v Egiptu ter delil srečo s svojimi brati, ki so ga bili poprej prodali. Zapustil je Kristus grob, kakor je nekedaj Mojzes bil otet iz vode, da bi postal rešitelj svojega ljudstva. Oprostil se je Jezus groba, kakor je bil nekedaj Danijel, prerok, rešen iz levnjaka, da bi bil povišan nad nje, ki so mu poprej stregli po življenju. *Kristus je šel iz groba*, pravi sv. Leon, *kot premagalec pekla in greha, in ko je bil razbil tudi vse smrtne okove, spremenil je svojo slabost v moč, svojo umrljivost v neumrljivost, svojo zaničljivost v čast in slavo.* Pač po vsej pravici poje David temu nad vse svetemu čast in slavo. In sveti Peter govori za njim: *Ne boš pripustil, da bi tvoj Svetnik trohnobo videl.* (Dej. ap. 2, 27.)

Kristijanje! Ko tako premišljujemo o velikonočnih praznikih Kristusa poveličanega na duši, poveličanega na telesu, poveličanega na božji naturi, ne pozabimo pri tem sebe!

Bog poniža, da bi povišal. Zato z radovoljnim srcem sprejemajmo vsa poniževanja, ki nam jih naklanja; ob dnevu plačila se bo naša duša tega veselila. Kadar pa trpi naše telo, tolažimo se s tem, da napoči že tudi za nas jutro častitljivega vstajenja. Takrat bo Kristus *premenil naše revno telo, ker ga bo upodobil svojemu častitljivemu telesu.* (Fil. 3, 21.) Tedaj se bo začelo za naše kratko trpljenje večno srečno veselje in vse solze bo posušila neskalska radost. Oh, dragi kristijan, koliko veselja in kakšno poveličanje odtegneš svojemu telesu, ako se nočeš v tem življenju z Jezusom zatajevati, ž njim vred se premagovati! Zapusti torej grob svojih ne-popolnosti, zapusti za zmiraj grob svojih grešnih navad, zapusti po besedah današnjega lista grob *hudobijske in malopridnosti.* (I. Kor. 5, 8.) Le tako moreš upati, da boš, poveličan na duši in telesu, prepeval v nebesih večno alelujo. Amen.

Val. Bernik.

2. Iščimo Jezusa.

Iščite Gospoda, dokler se najti more;
nazivajte ga, dokler je blizo.

Iz. 55, 6.

A. 1. Prelepo se bere v legendi sv. Neže, (21. jan.) da so njeni stariši kaj radi hodili obiskavat grob svoje ljubljene hčerke. Neko noč, ko so ravno milo jokali na gomili svojega otroka, prikaže se jim velika truma devic. Sredi njih zagledajo svojo hčerko v rajski krasoti in poleg nje belo jagnje; iz njenih ust pa slišijo sladke besede: „Ne jokajte več, ljubi stariši, saj uživam rajsko veselje. Radujte se tudi vi z menoj, ker tisti, katerega sem srčno ljubila — Jezus dal mi je nebeško veselje in krono večne slave.“

2. Kje je starišem priljubljeni kraj? Na grobu svojih nedolžnih otrok si ohladijo žalostno srce! Kje pa je sirotam mili oddihljaj? Na gomili ljubeznjivih starišev! Tako je tudi za kristijana veselo mesto: grob največjega dobrotnika — Jezusa, kakor nas današnji sv. evangelij uči: Pobožne žene so za križanim Jezusom žalovala, vse otožne gredó zarano obiskat Jezusov grob, angelj se prikaže, jih pohvali, govoreč: *Jezusa iščete Nazareškega, križanega, vstal je, ni ga tukaj*. Vse to pa tudi nas uči: v veselju in žalosti vselej iskati Jezusa, kakor že sv. prerok opominja, govoreč: *Iščite Gospoda, dokler se najti more; nazivajte ga, dokler je blizo*. Zato tudi jaz danes opominjam vas, pribežite radi k Jezusu, in si izberem za premišljevanje te besede: *Iščimo Jezusa; zato poslušajte*:

I. Kje ni Jezusa;

II. Kje pa je Jezus.

B. I. Sv. apostelj Pavel uči: *To trohljivo mora obléči nestrohljivost, in umrljivo to obléči neumrljivost*. (I. Kor. 15, 53.) Pa Jezus ni strohnél; kakor je že prej dal naznaniti: *Ker ne zapustiš moje duše v grobu, in tudi ne boš dal svojemu svetniku videti trohnobe*. (Ps. 15, 10.) Jezusa torej ni v grobu.

1. Hudobneži so si veliko prizadevali Jezusa v grobu obdržati, ga za vselej pokopati, da bi se ga nihče več ne spominjal na zemlji! Glej ostre žeblje! Srce prevrtano; grob v pečino; kamen navaljen; zapečatili so; vojake postavili na stražo! Pa vkljub vsemu temu je iz groba vstal.

2. Vstal je Jezus. To zagotavlja angelj ženam pri grobu. Prikaže se dvema učencema, potujočima v Emavz; vsem apostelnjnom; Tomažu; vsem učencem skozi štirideset dni. Jezusa toraj ni v grobu strohljivosti; pregrešnosti, posvetnosti. Ne išči ga pri posvetnih veselicah, ni ga tam! Zato pomislimo še:

II. Kje pa je Jezus? Pobožne žene so bile žalostne, ko Jezusa niso našle. Marija Magdalena: „Povej mi, kam si ga djal?“ a) Človeško srce poželjuje po Jezusu. *Pokaži mi, katerega ljubi duša moja.* (Vis. p. 1, 6.) *Nemirno je moje srce, dokler se v tebi, Gospod, ne počine.* (Sv. Avguštín.) — b) Zato je Jezus pri nas vedno na altarju: *Jaz ostanem pri vas do konca sveta.* (Mat. 28, 20.) Živa vera nam spričuje, da Jezus med nami stanuje, da ga v presvetem rešnjem Telesu vselej najdemo! — c) To je za nas veselo — prava aleluja! Iščimo ga na altarju: Ubožci . . . on je naše bogastvo: *Dovolj sem bogat, ako Tebe imam.* (Sveti Tomaž Akv.) Iščimo ga grešniki: on je naš Zveličar. (Magdalena, Peter . . .) Iščimo ga bolni: on je naše zdravje; iščimo ga umirajoči — on nam je presveta popotnica. K temu nas opominja Duh božji: *Išcite Gospoda . . .* (ut supra).

C. Iščimo ljubega Jezusa, ker nam je tako blizo vselej; lahko pridemo k njemu; prihajajmo radi; naj bo to naše veselje: obiskavati Jezusa v presv. rešnjem Telesu . . . Prikazal se nam bo v nebeškem veselju — tam bo večna aleluja! Amen. Simon Gaberc.

Velikonočni ponedeljek.

I. Molitev: „Gospod, pri nas ostani!“

Gospod! ostani z nama, ker mrači
se že in dan se je že nagnil.

Luk. 24, 29.

Še se razlega, še odmeva, še doni po vsem katoliškem svetu vesela pesem aleluja! Še se prepeva lepa velikonočnica: „Zveličar naš je vstal iz groba — Vesel prepevaj, o kristijan!“ Še se nam srce širi hvaležnosti in veselja zaradi tolike ljubezni Zveličarjeve do zapuščenega človeškega rodu, zaradi tolike sreče, ki je včerajšnji dan zemljo prenovila, zaradi čudeža, vsled katerega sta ostrmela smrt in pekel. Jezus je od smrti vstal z lastno svojo božjo močjo na veselo veliko noč. Dopolnjeno je naše odrešenje, oblast pekla je strta, smrt žela nima več! Še se nam zlivajo danes veseli čuti srca v radostno pesem: *To je dan, ki ga je Gospod naredil, veselimo, radujmo se!* — Ali čas hiti, — že vzhaja solnce družega velikonočnega dneva; kratke so ure in zatono bo tudi ono in reklo se bode: „Velikonočni prazniki so minuli.“ In zopet se nam povrne enakomerno, vsakdanje

življenje, ž njim pa stare skušnjave, stare nevarnosti, stari križi in trpljenje. Kaj si bomo tedaj seboj vzeli v življenje za spomin na letošnje velikonočne praznike, kakšne pirhe si izbrali, da nam bodo v tolažbo v revah, nadlogah življenja, da nas bodo razveseljevali in nas vodili po pravi poti skoz trpljenje v večno veselje, v nebeško domovino? Sveta velika noč sama nam ob svojem slovesu podaja najlepši, najdražji spomin, ki si ga moremo izvoliti, podaja nam v spomin — Jezusa samega. Saj Jezus zopet živi, Jezus kraljuje, Jezus zmaga! V sredi apostelnov ga vidimo, kako se jim dá spoznati. Sveta njegova glava, katero je veliki petek nagnil v smrt, se je zopet k novemu življenju vzdignila; njegove svete oči, na križu zaprte, zopet prijazno gledajo; njegove svete roke in noge, na križu vse trde in mrzle, se zopet gibljejo in živé; njegovo sveto Sree s sulico prebodeno, bije zopet, sveto telo z ranami in krvjo oblito, je spremenjeno v nebeško krasoto. Vstalega Jezusa tedaj, ki nas je ljubil do smrti in sicer do smrti na križu, in ki nas še zdaj z neizmerno ljubeznijo ljubi, tako goreče ljubi, da v najsvetejšem Zakramentu med nami prebiva, si vzemimo v spomin na letošnje velikonočne praznike, saj on je slajši kot vse sladkosti, je dražji ko bogastvo vsega sveta. Jezusa v srce sprejmimo, z Jezusom hodimo skozi to kratko revno življenje, prosimo ga z učencema: „Gospod! pri nas ostani! ker mrači se in dan se je že nagnil.“ Ta kratka, pa pristrčna molitvica je primerna vsakim okoliščinam našega življenja in naj nam bo 1. srčni zdihljaj v skušnjavah in vojskovanju zoper svet in njegovo poželenje; 2. prav zaupljiva prošnja v žalosti, trpljenju življenja in 3. naša zadnja molitev ob smrtni uri.

To vam želim danes razložiti v imenu Jezusa Kristusa, ki je od mrtvih vstal v veselje velikonočnih praznikov in v tolažbo prihodnjih dni.

1. Prvič sem rekel, naj nam bo molitvica „Gospod, pri nas ostani“ srčni zdihljaj v skušnjavah, vojskovanji zoper svet in njegovo poželenje. — Lepa, vesela je sveta velika noč že v naravi. Potihnile so mrzle zimske sape, vzeli so slovó mrazovi, pomladansko solnce se nam zopet prikazuje, zbuja se narava, vstaja k novemu življenju milosti božje, k življenju srčnega miru, ko smo skesani prihiteli pred sodnji stol svete velikonočne spovedi, ko smo k skrivnostnemu studentu sv. velikonočnega obhajila hiteli zajemat žive vode, ki teče v večno življenje, zajemat mir in sladkost srca. Zopet nam sije ljubo

ogrevajoče solnce ljubezni božje, milosti božje — nebeški mir nam v srečo vlada, sladka zadovoljnost. Z Jezusom sklenjeni, z njim združeni, veseli praznujemo sv. veliko noč tudi v srečo, — ne v starem kvasu, ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v opresnih kruhah čistosti in resnice. Kateri jezik more izreči, katero človeško srce čutiti našo nedopovedljivo srečo, kdo razumeti Jezusovo neizmerno ponižnost, da je hotel priti v naše umrljivo revno srce in sicer ne le za trenutek, ne le za eno uro, kakor pri onih učencih, ki sta šla v Emavz, ampak za zmiraj nam hoče biti tolažnik, zvesti varuh, prijatelj, nebeški ženin naših duš! — O kako velika je tvoja ljubezen, o Gospod! Tvoje usmiljenje je brez konca! Si pa li bomo, preljubi v Kristusu, prizadevali nad vse, ta neprecenljivi zaklad milosti božje, katero nam je pridobila Jezusova smrt, tudi ohraniti? ohraniti predragi mir srca, nepreplačljivi pokoj duše, ki smo ga zadobili v sveti velikonočni spovedi, v sv. obhajilu — ohraniti ga tudi, ko bodo minuli velikonočni prazniki, ko se nam vrne zopet vsakdanje življenje? Oj, kličimo Gospoda vsaki dan in prosimo za to veliko milost, da bi namreč vedno čista, nedolžna in neomadeževana ohranili svoja srca, ki smo jih očistili in oprali s sv. velikonočno spovedjo in sv. velikonočnim obhajilom, prosimo Gospoda, da bi nam dal milost stanovitnosti v dobrem do konca našega življenja, prosimo ga z besedami: „Gospod, pri nas ostani; pri nas ostani s svojo milostjo!“ — Jezus sam spozna, kako velika je nevarnost za nas, pasti zopet v poprejšnje pregrehe. Zato nas ljubeznivo opominja: *Čujte in molite, da ne padete v skušnjava!*

Bodimo toraj pripravljeni, čujmo! ker čas hiti, velika noč se nam bo kmalu poslovila; pa ne samo velikonočni prazniki, ampak tudi velika noč našega srca bo pričela temneti, kolikor dalje se bomo zopet pomaknili v svoje vsakdanje življenje. Začelo se bo zopet mrčiti, črna noč pregrehe bo zopet našo prerajeno dušo želela oslepiti, grešno nagnenje bo hotelo zopet oživeti, stare grešne navade se bodo zopet oglašale, stare zapeljive priložnosti se nam bodo zopet ponujale in nas bodo jele motiti, strasti bodo pričele zopet grometi v našem sreču, kakor jeza, sovraštvo do bližnjega, nevoščljivost, nečistost, nenasitna požrešnost in napuh, z eno besedo: *s k u š a n i b o m o z o p e t*, eni več, drugi manj in hudič nas bo želel zopet v svoje mreže vjeti, ker on hodi vedno okoli in išče, koga bi požrl. Jezus, večna resnica, sam pravi: „Kadar je nečisti duh iz človeka ven šel, hodi po pustih krajih in išče pokoja. Ko ga pa ne najde nikjer, pravi: Vrnil se bom nazaj v svojo hišo, iz katere sem šel, in ko

vanjo pride jo najde lepo pometeno in osnaženo. In zopet se podá v hišo nesrečnega srca grešnikovega in privzame še sedem hujših duhov, kakor je on. Zdaj vsi notri gredó in tam prebivajo; tako bo poslednji stan takega človeka, ki zopet v stare grehe pade, hujši, strašnejši od prvega. Oj, kje bomo tedaj iskali tolažbe, kje zavetja, kam se bomo zatekli, ko se nam potemni dan zveličanja, dan notranjega miru in nas zagrne črna noč skušnjav, noč vojskovanja zoper svet in njegovo poželenje, nam preti črna noč pregrehe? Jezus je vir milosti, k Jezusu hitimo, katerega smo si danes izvolili, k njemu se zaupljivo zatecimo, in ne bomo puščeni brez pomoči, brez tolažbe. Kličimo, iz srca zdihujmo: „Gospod, pri nas ostani, ker mrači se in dan se je nagnil!“ En sam tak zdihljej prav iz srca, prav zaupljivo k Bogu poslan, nam dodeli tolažbo in zmago v skušnjavah. —

II. Drugič bodi nam molitvica: „Gospod pri nas ostani!“ prav zaupljiva prošnja v žalosti, trpljenji, revah življenja. Naše popotovanje skoz kratko življenje na zemlji je kakor nevarna vožnja po morji, nima stanovitosti; zdaj nam sije solnce sreče, zarija veselja, ali velikat še toliko hujše razsaja huda ura trpljenja. Ni ga travnika, kjer bi med lepo dišečimi cveticami ne rastle tudi bodeče in neprijetno dišeče; tako tudi ni človeka, ni stanu brez bremena, rev in težav. Od mogočnega cesarja v blišču bogastva, do zadnjega ubožčka, ki nima toliko, kamor bi položil svojo trudno glavico, vse zdihuje, vse toži čez križe, ki nam življenje grené. Zastonj poprašuješ, kje je oni srečni kraj, kjer med cveticami veselja ne raste tudi grenki pelin bridkih skušnj. O, na zemlji ga ni! Naša zemlja je le prebridka solzna dolina. Le tuga in reva v današnjih dneh kakor težek jarem tlači Adamov rod, trpljenje je delež človeštva: „Vsi njegovi dnevi so bolečina in reva.“ Pa ne žaluj, zapuščena sirota, križem sveta preganjana, ki nimaš človeka, da bi mu svoje nadloge potožila in sree si polajšala, ne žaluj! saj nisi zapuščena! Eden je, ki vidi tvoje srce, Jezus, tvoj Odrešenik! Le k njemu hiti, njemu se izroči! Obrni svoje solzne oči proti nebesom, tam imaš ljubega Očeta nebeškega, tam tvoja mati Marija prosi za te. Tam je tvoj očetovi dom, kjer te čaka večna krona, če se tukaj iz srca v voljo božjo vdaš. Klič, zdihuj: „Gospod, pri nas ostani! mrači se in dan se je nagnil.“ Hude so skrbi, težak je križ, ki je naložen vam, krščanski stariši, skrbi za časni in večni blagor vam izročenih otrok, posebno v današnjih žalostnih časih, ko z ene strani revščina in beda, z druge pa splošno brezverstvo in mrzlota v verskih rečeh žuga vse zatopiti, vse pokončati. Oj pri-

tecite z zaupanjem pod bandero Jezusa Kristusa, kličite, zdihujte: „Gospod pri nas ostani! ker mrači se in dan se je nagnil!“ Ne boste ostali brez tolažbe, saj Jezus je vir vseh milosti, Jezus je izgled potrpežljivosti in vdanosti v voljo božjo. Božja volja je, da trpimo tukaj na zemlji, da se očistimo, kakor se očisti ruda v ognjeni peči in dobro svetlo zlato postane. Vsi smo popotniki te revne zemlje, in če nam ne gre vse po volji, če nas zadevajo časne in večne nesreče, če nas tepe nadloga, učimo se vselej podati se v voljo božjo in zdihniti: „Naj bo Bogu k časti, naj se zgodi po njegovi sveti volji!“ Blagor človeku, ki se v sreči ne prevzame in v nesreči ne obupa, se v veselju na prihodnjo žalost pripravlja, v žalosti pa s prihodnjim veseljem tolaži. Zakaj: *Če smo dobrote iz božje roke prejeli, zakaj bi težavo ne vzeli?* Saj vemo, da tem, ki Boga ljubijo, se vse dobro izteče. Hitimo tedaj, ko se nam potemni, ko se nam nagne dan veselja in nas zagrne črna, britka noč žalosti, trpljenja in rev življenja, hitimo pod bandero Jezusovo. Zaupljivo kličimo: „Gospod, pri nas ostani!“ Saj Jezusovo vstajenje je studenec, ki nas žalostne in trpeče poživlja z veseljem upanjem, da bo ta noč trpljenja minula in nam bo solnce naše sreče, če ne poprej saj po smrti in po vstajenji zopet posijalo in to solnce naše sreče se nikdar več ne bo skrilo. *Ako s Kristusom trpimo, bomo tudi z njim poveljani.*

III. Pa ne samo v skušnjavah, ne samo v trpljenji, ampak tudi posebno še, kadar se nam nagne dan, kadar se nam približa zadnji večer življenja, kadar nam zadnjič solnce za goro zaide in naše obledenele oči zagrne črna smrtna noč, naj bo takrat lepa molitvica „Gospod pri nas ostani“ naša sladka tolažba, ob oni grenki uri ločitve, od katere je odvisna vsa naša večnost, srečna ali nesrečna. Nam vsem je umreti in sojenim biti; ne samo sivi starček, ampak tudi čvrsta mladost v cvetu življenja pade, kakor rožica, pod smrtno koso. Zato pravi Jezus: *Bodite pripravljeni, čujte! ker ne veste ne ure, ne dneva, kedaj bo Gospod prišel.* Zatoraj, ko pride ona bridka ura, ko nas vse zapusti, nam oko obledi in smrtni pot po čelu stoji, ko se nam bo hudobni duh z vso svojo zvijačo približal in ko bo skušal na vso moč, dobro vedoč, da mu je le malo časa še dopuščeno, od Boga odvrniti dušo, ki se ima vsak čas s sveta ločiti; ko se nam bodo pretečena leta in hudobije celega življenja pred oči postavljale, govoreče: Dela tvojih rok smo; spremi te hočemo pred pravični stol večnega Boga; ko bomo takorekoč že videli ostro sodbo božjo pred seboj. — Oh, ta čas ostani, o Gospod, z svojo ljubo materjo Marijo pri nas, razsvitluj nas s svojo sveto milostjo, nikar se

ne loči od nas, ampak prebivaj v našem zanaprej tebi vdanem sreču, v katerega si se ponižal priti v sv. velikonočnem obhajilu; ostani pri nas, kadar se nam bo za zmiraj za ta svet mračiti začelo, kadar se nam bo nagnil dan življenja v temni grob črne zemlje.

Nikakor ne moremo srečno umreti, ne moremo v voljo božjo vdani svet zapustiti in v dolgo večnost se podati, če Jezus pri nas ne ostane, marveč naše duše ne čaka drugega ko neugasljivi ogenj večnega pekla. Jezus sam pravi: *Kakor mladika ne more roditi sadu sama od sebe, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako v meni ne ostanete. Jaz sem trta, vi ste mladike: Kdor ostane v meni in jaz v njem, prinaša obilo sadu, zakaj brez mene ne morete nič storiti.* Ako kdo v meni ne bo ostal, bo zavržen in ga bodo pobrali in v ogenj vrgli, da zgori. Kdor tedaj ne bo zaupljivo hitel pod bandero od smrti vstalega Jezusa, ne more pričakovati srečne smrti, ker brez Jezusa umreti in večno srečo zgubiti je eno. Zatecimo se tedaj k njemu, prosimo, zdihujmo: „Gospod, pri nas ostani!“ — in gotovo usmiljeni Jezus goreče zaupljive molitve ne bo zavrgel, — prišel, prišel bo k nam v sveti popotnici in nas bo okrepčal za daljno pot skoz smrt in grob proti nebeškemu Jeruzalemu, k pravičnim, ki so šli pred nami v večni Očetov dom svetih nebes.

Videli smo tedaj, predragi v Kristusu zbrani, kako je blagodarna molitvica „Gospod, pri nas ostani“, primerna vsakim okoliščinam našega življenja: a) v skušnjavah in v vojskovanji zoper svet in njegovo poželenje; b) v žalosti, trpljenji in revah in c) ob naši smrtni uri. Bodi nam tedaj vodilo življenja. — Jezusa smo izvolili v spomin za letošnje velikonočne praznike, — sprejmimo ga v srce. Z Jezusom hodimo skoz to kratko revno življenje, prosimo ga: „Gospod, pri nas ostani, ker mrači se in dan se je nagnil.“ Gospod, pri nas ostani v življenji; pri nas ostani pa tudi v smrti in obudi na veliki sodnji dan naše truplo k veselju svetih nebes in daj nam, da bi ti vedno pri nas in mi pri tebi ostali v tisti srečni Očetovi hiši, kjer se nam nikdar več mračilo ne bo. Usliši nas, usmiljeni Jezus, kakor si milostno uslišal prošnje učencev, v Emavz potujočih. Amen.

M. Malenšek.

2. Neversko življenje.

Kdor ne veruje, bo pogubljen.

Mark. 16, 16.

A. 1. Današnji evangelij nam pred oči stavi dva učenca Jezusova: žalostna gresta v Emavz; Gospod se jima pridruži; ju podučuje, razveseljuje; zgine jima; spoznala sta ga. (Luk. 24, 13 — 35.)

2. Mili Jezus je tudi v naše kraje poslal dva učenca: Sv. Cirila in Metodija pred tisoč leti, sam se jima je pridružil. Med vsemi misijonarji našimi sta ona največ storila za razširjavo Jezusove vere. Sicer tudi sv. Mohor, Rupert sta aposteljna Slovencev; pa dva srečna učenca Jezusova sta sveta brata: Ciril in Metodij.

3. Ona sta nam prinesla božje nauke; prišla sta z ljubim Jezusom k nam. Vsi misijonarji so podobni dvema učencema . . . Brez njih bi bili brez Jezusa — nesrečni pagani! Vso srečo časno in večno daje nam Jezusova vera; vsa nesreča pa pride iz nevere: *Kdor ne véruje, bo pogubljen.* (Mark. 16, 16.) — Ker se pa itak med kristijani obilnokrat nahaja pagansko, neversko življenje, in ker smo tolikrat nehvaležni Bogu za pravo sveto vero, vam želim danes govoriti: o neverskem življenju in rečem: ono je 1. pogubljivo; zato bodimo 2. hvaležni za sv. vero.

B. I. Nič ni težavnjšega in nevarnijšega, kakor v tèmi potovati po neznani in nevarni poti. Vedno si v nevarnosti, da ne zajdeš, da te roparji ne napadejo . . . Taki nesrečni popotniki bi bili mi vsi brez Jezusa, brez Jezusove vere, ker on sam govori: *Jaz sem luč sveta. Kdor hodi za menoj . . .* (Jan. 8, 12.) V temi nevere biti, je pogubljivo a) v življenju: Ni prave omike, ni prave sreče brez vere. Afrikanci . . . Japanezi . . . životarijo malo boljše, ko néma živinica. Brez luči svete vere so . . . Malike, kače in druge živali molijo. In njihove žene, otroci imajo trdo osodo. Sužnost, zaničevanje in zavrženje otroka in žene je ondi, kjer sveta vera ne cvete. Ako vere nimaš, ti vse nič prav ne koristi. Blago brez vere zgine; zdravje brez vere se zlorabi. Pogubljivo torej je življenje, še bolj pa je b) smrt pogubna brez vere. Požeruh evangelijski: je dobro trošil, melkužno se oblačil . . . pa njegova duša je bila pokopana v pekel! (Luk. 16, 19 — 28.) *Kaj namreč hasne človeku, če bi ves svet pridobil, svojo dušo pa pogubil?* (Mat. 16, 26.) Kdor po veri ne živi, je ob smrti brez dobrih del, brez zasluženja, brez plačila nebeskega! *Kdor ne veruje, bo pogubljen!* (Mark. 16, 16.)

II. Iz tega pa spoznamo, koliko hvaležnost smo dolžni večnemu Bogu, milemu Jezusu, tistim učencem, ki so nam v naše ljube slovenske kraje prinesli in užgali zlato lučico svete vere. To hvaležnost pokažemo: a) ako sveto vero čislamo, ali v veliki časti imamo. Hudobneži grdiijo vero; z besedo in pisanjem . . . Nekdaj so imeli vitezi navado, da so med evangeliem meč iz nožnice izvlekli in vstali, v znamenje, da hočejo braniti sveto vero na smrt in življenje. Tudi mi moramo sveto vero spoštovati, braniti, zagovarjati, blago in kri dati za-njo — tako se skažemo hvaležni Jezusu za sveto vero. b) Ako po veri živimo. Jezus se je učencema pridružil; poleg njiju je šel do Emavza: Jezus hodi poleg nas, mi poleg njega, če po veri živimo — do groba; srečni, veseli, zveličani bomo! Imamo mnogotere prilike, vero v življenju kazati. Vdeležujte se zvesto službe božje, molite pobožno, popevajte prisrčno Jezusu, Mariji na čast. Storite najprej, kar je zapovedano, in potlej še to, kar je le nasvetovano in priporočeno . . .

C. Misijonarji so iz Afrike seboj vzeli zamorsko deklico in jo dali vzgojiti. Odraščena zamorka pride poleg misijonarjev v neko cerkev, takoj poklekne pred sveto rešnje Telo, moli in se goreče Jezusu zahvali, da je rešena iz paganstva! Tako se tudi mi hvaležne skažimo: starčki blizo večnosti, žene v nadlogah, mladeniči v skušnjavah, deklice v svoji pobožnosti; vsi pokleknimo pred ljubega Jezusa in se mu zahvalimo, da se nam je pridružil; živimo po veri — hodimo poleg Jezusa po težavni in nevarni poti življenja, da pridemo skoz Emavz temnega groba v nebeško večno veselje! Amen.

Simon Gaberc.

Bela nedelja.

I. Svet je vedno nepokojen kakor morje.

Jezus je prišel, in je v sredo med
nje stopil, in jim rekel: »Mir vam
bodi!« Jan. 20, 19.

Lepa reč mora pač mir biti, ker ga je premili Jezus tako ljubeznjivo voščil svojim učencem in ga jim trikrat priporočil le v tej dogodbi, ki jo današnji evangelij pripoveduje. In res, mir je največja sreča človeškega srca, je najzlahtnejša rožica, pri kateri človeku vedno veselje cvete, je najdražji biser, katerega si mora slehrni sam pre-

skrbeti. Pravi mir stori človeka časno in večno srečnega. Pa kaj, ker je ravno mirú med nami tako malo, ker je naše življenje podobno nepokojnemu morju, strašnemu viharju na morju, v katerem se pogosto potopijo barke z vsem, kar je na njih, in ni mogoče nobene, tudi najdražje reči rešiti. Da, nepokojno morje je podoba našega življenja, podoba sveta, na katerem živimo in na katerem moramo veslati med tisoč in tisoč nevarnostmi, da slednjič moremo priti v kraj mirú, kjer bomo počili od vsega truda. In to podobo vam želim danes pred oči postaviti, ter naše življenje z morjem primeriti, ker vam tega sveta ne morem v lepši luči pokazati, kakor če ga primerjam morju; to pa želim storiti v ta namen, da bi se njegovega zapeljivega vabljenja tolikanj skrbneje varovali. Le zvesto me poslušajte in z dobrim srcem.

Svet z morjem primerjati ni nič novega. Že sv. Gregor papež je rekel: *Vožnji na morji je podobno naše življenje*. In res, le pomislimo morje in svet, primerimo ju skupaj, in spoznali bomo, da sta si med seboj močno podobna.

1. Poglejte tje na morje, nikoli ni nasičeno. Leto in dan se stekajo vanj reke vesoljne zemlje, in nikoli ni tako napolnjeno, da bi ne moglo nič več vse jemati. *Vse reke, pravi modri, se v morje stekajo in morje se ne razlije*. (Prid. 1, 7.) Ravno tako tudi svet ni nikoli nasičen. Dasiravno je že milijone in milijone ljudi na njem bilo, vendar le ni bil nikoli še tako napolnjen, da bi še veliko drugih ne bilo imelo prostora na njem. Nenasičen je svet v svojem poželenju, katerega se slehrni naleze, kateri se vdá početju tega sveta. Je in ostane svet nenasičen, in v bogastvu in grešnih sladnostih nenasitljive stori vse, kateri se njemu prepusté. Revež, kateri se svetu vdá in v njem vse svoje sreče išče, je nezadovoljen s svojim uboštvom; v svojem pomanjkanju sega po vinarju, in kadar ga je dobil, bi ga rad pomnožil, da bi mogel zložniše živeti. In kadar se je iz revščine izkopal in si nekoliko premoženja skupaj spravil, že spet ni zadovoljen in le vedno premišljuje, kako bi si še več pridobil. In bolj ko se množi njegovo premoženje, bolj ko bogastvo rase, tolikanj bolj ga žene streči poželjivosti oči, svoje skrinje s slepljivim mamonom polniti, — z eno besedo, on je nenasitljiv; je kot brez dna, ki ne bo nikoli poln, nanašaj mu, kolikor mu hočeš, je kot reščeto, katerega si zastonj prizadevaš z vodo napolniti.

Ta nenasitljivost se loti tudi tega, kateri dirja za grešnimi sladnostmi. Bolj ko jih vživa, bolj po njih hrepeni, in komaj je začel

eno grešno veselje uživati, že po drugem roko steguje, in kadar je vžito, se mu tudi že gnusi, in ga vedno le naprej žene, da bi si poiskal novega veselja, katero bi ga bolj mikalo. Kakor ta, kateri se je pijanosti vdal, ni nikoli sit, tako se godi vsem, kateri po grešnih sladnostih hrepené; oni so kot pusta zemlja, kateri je že dolgo dežja manjkalo, — naglo požre oživljajočo jutrnjo roso in precej zeva spet po mokroti.

In zdaj, ljubi moji! vas vprašam: Ali se niste nikoli nalezli te nenasitosti v posvetnem blagu in v grešnih sladnostih? ali vas ne tare ta bolezen ravno zdaj? O vi vsi, kateri ste se na to zapeljivo pot podali, vrnite se nazaj, dokler je še čas; vrnite se nazaj, da vas svet, to nenasitljivo morje, popolnoma ne požre! O, le naglo poiščite zdravnika, da vas ozdravi, dokler bolezen ni prehuda, in vas ne potegne v brezno, iz katerega si ne bote več mogli pomagati.

2. Blagor nam, ljubi moji! ko bi ta nenasitljivost edina lastnost bila, v kateri sta si svet in morje podobna. Nenasitljivo je morje, pa tudi nespregledljivo v svoji globočini, in svet je nespregledljiv v svoji hudobiji. *Ves svet v hudobiji tiči*, pravi sv. Janez. Da, ves svet je takorekoč v hudobiji vkoreninjen. Bog vsegamogočni odpre svojo dobrotljivo roko in dá slehrnemu živež o pravem času, da lakote ne umrje; vsakemu obilno deli svoje dobrote, svojega edinorojenega Sina pošlje v to solzno dolino, ga dá v trpljenje in smrt, da bi nam odprl vrata nebeška, katera je greh vsem zaprl. In kaj človek stori? Kako povračuje te neprecenjene dobrote, to neizrekljivo ljubezen? Ne da bi spoznal te neizmerne dobrote, ne da bi se skazoval hvaležnega in svojemu Bogu pokornega in ne da bi v ponižnosti in ljubezni hodil za zaničevanim Zveličarjem, se velikoveč punta zoper Gospoda svojega Boga, mu pokorščino odreče, in v predrzni prevzetnosti pravi: Jaz nočem tebi pokoren biti in te ne spoznati za svojega Gospoda. On Boga tají in ga preklinja, in

3. kakor morje šumi in hrušči in razsaja, kadar vihar kot gore visoko vzdiguje njegove valove, tako se vzdiguje svet zoper svojega stvarnika, in se peni v svoji togoti, ter mu noče biti pokoren in ga celó zaničuje. Sami slišimo, sami vidimo, z lastnimi očmi opazujemo, kako je v naših dnevih hudobija do vrha prikípela. Živa vera je zbežala, upanje prešlo, zginila sveta ljubezen, — kristijani! kam? to le Bog vé. Namestu njih pa nevera in krivovera preširno vzdiguje svojo nesramno glavo in predržno in brez zadržkov naprej gre svojo pot. Da, vi sami, ljubi moji, ali vsaj več izmed vas — ste skusili, kako svet in vsi, kateri ž njim držé, v hudem tičijo, ste z lastnimi očmi videli, kako nepresledljivo globoko so v hudobijo zašli,

kako vse božje in cerkvene zapovedi, da tako rečem, z nogami teptajo. Vi ste že morebiti večkrat komu kako dobroto skazali in le grdo nehvaležnost za to prejeli, marsikaterega ste že morebiti ljubeznjivo sprejeli, mu pomagali in ga iz nadloge rešili, in on — on pa vašim delom slabe namene spodtika. — In vi očetje in vé matere! veste, kaj hudega je nehvaležni otrok. Pojdimo nekoliko po svetu, po vaseh in mestih, stopimo v borno hišico reveža in v lepo poslopje bogatih, in tú in tam bomo našli marsikaterega očeta, marsikako mater, ki se topita v vročih solzah. In ako objokanega očeta vprašamo in vprašamo v grenkih solzah vtopljeno mater, kaj jima stiska britke solze iz oči, nam bota odgovorila z prerokom Izaijem: *Otroke sem zredil in jih povikšal, oni pa so mene zaničevali.* O strašna hudobija! ki tudi najsvetejše zveze raztrga in nikoli ne počiva, ampak vedno misli na novo razžaljenje, na novo preganjanje, kakor

4. nepokojno morje, ki nikoli mirno ne stoji, ki se vedno giblje in ziblje, in ko se enemu breznu bliža, pri drugem upade, da bi se čez nekaj ur spet nazaj povrnilo; zmiraj se vzdiguje in pada in pada in se vzdiguje, tako, da ga je že neki paganski modrijan (Seneka) imenoval podobo nestanovitnosti. Kaj pa je nestanovitniše, kaj omahljivše, kakor svet? V dobrem dan za dnevom peša, v hudem pa vedno rase, in kar je sv. Krizostom rekel, da se svet zmiraj k hudemu obrača, se spolnuje še dandanes, in dandanes še toliko bolj, kakor ob njegovem času. Pregrehe vsakoršne vrste močno svoje korenine poganjajo in žugajo čednost zatreti, ki se še semtertje pohlevno in ponižno izmed trnja vzdiguje in hrepeni po oživljajočih žarkih nebeškega solnca. Reči se v naših dnevih godé, pred katerimi človeško srce trepeče in katere z grozo navdajajo vsakega, kateri ima le še iskrico poštenja in sramožljivosti v sebi.

5. Da, kakor je morje polno vrtincev, tako je svet poln pohujšanja, katero nevednega in brezskrbnega, ko se mu približa, s seboj potegne in pahne v strašno globočino, prepad časne in večne nesreče. In pohujšanje — ta strašna hudoba — je tolikanj nevarniše, tolikanj zapeljivejše, ker se mu pogosto na videz lepa, prijetna podoba dá, ker se strup mnogokrat z nekakimi sladčicami namešan ponuja. Ali kako strašno je bil že marsikdo ogoljufan, kateri je gledal le prijetno stran zapeljivosti in se drznil njene sladčice vživati! Kako grozno se je vstrašil, ko so se mu naenkrat oči odprle, in je namestu veselja in sladkosti le strup pohujšanja v sebi zapazil!

6. Morska voda je sicer slana in grenka in nezavžitna, ali grenkejša vendar biti ne more, kakor so grešne sladnosti po za-

vžitku. Oh, da bi pač to spoznali, gotovo bi se silno ustrašili posvetnega veselja, grešnih sladnosti, po katerih tolikanj hrepenijo otroci tega sveta; dostikrat tudi življenje v nevarnost postavijo, da bi jih dosegli. Oh, nesrečni, usmiljenja vredni siromaki! Boga — edino pravo dobroto — od sebe vržejo in se zlobnemu svetu zapišejo, njemu služiti hočejo in ne pomislijo, da na svetu ni ne miru, ne pokoja; si ne vzamejo k srcu, da jih bo morebiti kmalu, grozno kmalu nezvesti svet zapustil in bodo sami sebi prepuščeni črva hude vesti s seboj nosili. Kakor namreč

7. morje v sebi ne trpi teh, katere požre, tako dela svet s svojimi služabniki. Kadar si jih pridobi, jih trdno objame in se jim dobrika, pa kako dolgo? O, le tako dolgo, dokler jih potrebuje, da jih — te nesrečne — izpije, na duši in na telesu spridi, jim moč vzame in jih nezmožne stori za dobro in morebiti tudi za greh; potem pa jih od sebe pahne, jih noče za svoje več spoznati, da se sami sebi prepuščeni zadnjič na skali smrti razbijejo in se potopijo v strašni brezen nesrečne večnosti. Varno hodimo, ljubi moji! po tem nezvestem svetu, odpovejmo se mu, naj se nam še toliko prilizuje, naj nas še tako prijazno k sebi vabi, saj ne misli dobro z nami. Le pogledjte tje na morje,

8. kako barke, katere se mu izročé, na svojih valovih zdaj visoko vzdiguje, zdaj spet globoko pogrezuje in neusmiljeno dela z ubogim brodnarjem, kateri se mora vedno bati, da bi se ne potopil v strašnih valovih. Glejte, kristijani! ravno tako dela svet z vsemi, kateri se njemu izročé; prijazno jih objema in poljublja, časti in hvali — ali kakor hitro jih več ne potrebuje, ali potrebovati ne more, jih zapusti ter še celó zasmehuje, zaničuje in preganja. Ali sem pa morebiti zdaj preveč rekel? Ali nam skušnja tega ne potrdi?

9. Pa prekratek je čas, da bi vam vse našteval, v čemur sta si morje in svet podobna. Nič toraj ne bom govoril o skalah in melinah na morju, katere vožnjo po morju nevarno delajo, ker jih brodnar ne vidi, in nič ne bom pravil o skritih skušnjavah tega sveta, ki nas pri vsaki stopinji zalezujejo; nič o neštevilnih priložnostih v greh, ki so veliko nevarniše, kot skale v morju in je marsikdo v njih svojo dušo pogubil. Molčal bom o strašnih pošastih v morju, ki so podoba grešnikov; zakaj svet je poln takih grdih pošasti, polu vsakoršnih pregreh in hudobij od majhne nepotrpežljivosti do ubijanja, do najostudnejše nesramnosti. Jeza, nevoščljivost, sovraštvo in maščevanje, goljufije in krivice in druge pregrehe so, da

tako rečem, vsakdanji kruh mnogoterih, kateri se v svojih strastih ponižajo pod neumno živino. Pa ne bilo bi še tolikanj hudo, ko bi ti nesrečni svoje pregrehe in hudobije za-se obdržali in s tem zadovoljni bili, da so oni gujusoba pred Bogom in pred svetom. Ali Bogu bodi potoženo! — to jim še ni zadosti. Med strašnim najstrašnejšega vam ne smem zamolčati:

10. Kakor so morski tolovaji strah in groza za vsacega brodnarja, kakor ti razbojniki vožnjo po morju nevarno storé, ker barke napadajo, jih oropajo in ljudi vjamejo, v sužnost odpeljejo in za malo ceno prodajo: tako je svet napolnjen z dušnimi tolovaji, kateri povsod skrivaj in očitno svoje peklensko delo počenjajo in semtertje kot namestniki satanovi, kot poslanci iz pekla okoli hodijo in iščejo, kje bi kako dušo najdlji, v svoje mreže vjeli in jo izdali za vselej sovražniku človeškega rodú — peklenskemu volku. O da bi taki hudobni dušni tolovaji, pred katerimi ni varna devica, ne mladenič, še celó nedolžni otrok ne, katerim hočejo strup svoje spričenosti vsaditi v njih mehko, za vse dobro še pripravno srce, — o da bi ti zapeljivci hoteli slišati in si k srcu vzeti, da vsi, katere so nedolžnosti oropali in jih s svojimi sladkimi obljubami in priliznjem govorenjem na duši umorili, jih preklinjajo in to preklinjevanje jih bo spremilo pred sodni stol vsemogočnega, neskončno svetega in pravičnega Boga in jih bo preganjalo skoz celo večnost.

Vidite, ljubi moji kristijani! tako sta si svet in morje podobna, kakor eno oko drugemu. Na morju viharji razsajajo, po svetu pa hude strasti, in morje in svet sta polna težav, polna nevarnosti za dušo in telo. Na ta svet se tedaj ne moremo zanesti, vanj ne zaupati. Ali pri vsem tem moramo na njem živeti. Ako tedaj pomislimo, da se po tem svetu, kot po nevarnem morju iz časnosti v večnost peljemo, se nas groza loti, bitko se nam stori in vsi preplašeni vprašamo: Ali ni rešitve? Pač! Tu velja pravilo: enake nevarnosti, enaki pomočki! Za varno potovanje po morju je najprej treba zanesljivega poveljnika na barki, ki pozná pravo pot, pozná pa tudi nevarnosti — morske pečine, vrtince itd. Takega zanesljivega barkovodja že imamo: rimski papež kažejo nam zanesljivo pravo pot, ker jih Kristus sam podpira in sveti duh razsvetljuje. Morski potnik se mora z vsem potrebnim za potovanje preskrbeti; sveta katoliška cerkev je dovolj bogata, da nas z vsem preskrbljuje, česar potrebujemo po nevarnem in težavnem potovanju v večnost, — le vsprejemati je treba. — Tudi pravi pregovor, da na morji se moliti učijo. Kadar nastanejo burni

viharji in pretijo grozno smrt, tedaj začnejo moliti tudi oni, ki so sicer manj pobožni, da bi izprosili od Boga, česar mornarji sami ne premorejo. Vojskujmo se tudi mi zoper skušnjave, katere žugajo našo dušo pogubiti; a vedno prosimo pomoči od zgoraj, da ne omagamo. Kličimo posebno svitlo zvezdo morsko — prečisto devico Marijo; pod njenim milim varstvom bomo varno potovali in srečno dospeli v rajsko domovino. Amen.

† Ant. Potočnik.

2. Jezusov slovesni prihod v Jeruzalem.

(Za prvo sv. obhajilo.)

Še več kot 500 let pred Kristusovim rojstvom je prerok Caharija napovedoval, kako veličasten in vesel bode tisti dan, ko bo Jezus, nebeški kralj, slovesno prihajal v mesto Jeruzalem. Rekel je namreč Judom, ko so se bili iz sužnosti vrnili, te-le besede: *Močno se veséli, hči Sijonska, raduj se, hči Jeruzalemska! Glej, tvoj kralj pride k tebi; pravičen in Rešenik.* (Cah. 9, 9.) In kako natanko se je to prerokovanje spolnilo, vam je znano. Ko je zadnji teden svojega življenja, cvetno nedeljo, Jezus od Betfage jahal proti Jeruzalemu, se je zbralo veliko ljudstva; množice so mu šle iz Jeruzalema na proti s palmovimi vejami v rokah; druge množice pa so se že poprej zbrale okrog njega in ga spremljale. Sekali so veje z dreves in stlali po cesti, obleko so po tleh pogrinjali, da bi Jezus kakor čez preprogo dalje jahal, in navdušeno so ga častili ter klicali: *Hosana* . . .

Preljubi otroci! Kakor nekdanj prerok Caharija judovskemu ljudstvu, enako sem tudi jaz vam že pred več časom napovedoval današnji veseli dan, ko pride v vaše srce ravno tisti nebeški kralj, katerega so slavile množice; in kolikor bolj se je bližal ta dan, toliko bolj pogosto sem vas spominjal nanj. Danes pa vam smem z veselim in ginjenim srcem zaklicati: „Veselite se, močno se veselite, sinovi in hčerke sv. matere katoliške cerkve; glejte vaš kralj pride k vam, najpravičniki, najsvetejši, vaš Rešenik!“ Da bo vaše veselje še večje in da vam bode bolj v spominu ostal današnji dan, premislimo nekoliko natančneje to veličastno zgodbo Jezusovega slovesnega prihoda v Jeruzalem, kajti nekaj enacega se tudi danes godi tukaj pred našimi očmi.

1. Poglejmo najprej na Jezusa! Prerok pravi: *Močno se veséli* . . . tvoj kralj, pravični, Odrešenik! Tudi vam, srečni otroci! to

velja. Torej veselite se: α) Vaš kralj pride k vam; tisti vsemogočni kralj, ki zvezdam na nebu pota odkazuje; tisti vsemogočni kralj, ki ima grom in blisk, nevihto in vihar in lepo vreme v svojih rokah; tisti vsemogočni kralj, ki vse žive in nežive stvari ohranjuje in vlada . . . β) Najsvetejši pride; njegovo Srce je čistejše, kot solnce, in je izvir vse svetosti; ki ga angelji in svetniki molijo; pred katerim pripogibajo svoja kolena vsi, ki so na zemlji, pod zemljo in nad zemljo. O prosite ga, naj tudi vašemu sreču dodeli vsaj nekoliko svoje neizmernе svetosti. γ) Vaš Odrešenik pride; tisti, o katerem vsaki dan molite *Beseda je meso postala*; tisti, ki se je tri in trideset let na zemlji za vas trudil, učil, čudeže delal; tisti pride k vam, ki je umrl v neizmernih britkostih na križu, svoje Sree si dal prebosti; tisti, ki je po vstajenji in vnebohodu sv. Duha poslal; tisti, ki je cerkev ustanovil, in v njej vse milosti ponuja. O veselite se . . .

2. Zdaj pogledjmo še one, ki mu na proti pridejo, ki ga spremljajo.

a) Veje z dreves, lepe oljkine in palmove, sekajo in postiljajo po cesti. Kaj pa boste vi storili? — Zelena barya je znamenje veselega upanja. Z veselim zaupanjem se bližajte tudi vi Jezusu. Nedavno je bila naša zemlja še vsa prazna, rujava in pusta; zdaj pa je začelo tako lepo zeleneti; Bog daj, da bi se danes v vašem sreču tudi gorka spomlad pričela, da bi zdaj, ko bo danes v njem posijalo nebeško solnce, vse dobro rastlo, cvetlo, sad za nebesa rodilo!

b) Oblačila so po tleh pogrinjali. Ménim, da boste sami uganili, katero oblačilo pa vi za prihod Jezusov pripravite; že veste, katero je Jezusovemu premilemu Sreču najbolj všeč: tisto prelepo belo, ki ga vam je vaša predobra mati sveta cerkev (pred 10. leti) pri sv. krstu podala; blagor vam, če boste mogli v njem Jezusa sprejeti. Ko bi to ne bilo več mogoče, o naj bo vsaj modrosvitla obleka prave resnične pokore — obžalujte še zdaj prav iz srca vse, kar ste do zdaj hudega storili, v čemur ste žalili Boga.

c) Oni, ki so iz Jeruzalema naproti prišli, so palmove veje v rokah vihteli. Tudi vsakemu izmed vas želim tako palmovo vejo v roko. Kaj pa pomeni palma? Zmagó! Visoko držite danes tudi vi palmove veje v rokah Jezusu naproti! Kakor palmova veja (ali prav za prav pero) nosi veliko prelepo vrstjenih zelenih peres, tako vrstite tudi vi danes svoje trdne sklepe za prihodnje življenje. Recite prav iz dna srca: „Trdno sklenem s tvojo milostjo življenje poboljšati; raje vse — tudi smrt pretrpeti . . . Pač, da

rajše hočem umreti . . .“ Trdno držite v rokah zmagovalno palmo vse življenje do zadnjega zdihljeja; hrabro se vojskujte zoper vse sovražnike: hudo nagnenje, sprideni svet, ki vas bode motil in v greh napeljeval, in zoper hudobnega duha, ki vas bode tembolj nadlegoval, čembolj se boste prizadevali za lepo krščansko življenje. Pa vedno trdno držite v roki zmagovalno palmo! Zapomnite si za vse življenje to lepo besedo! — Bog ne daj, da bi se pri katerem izmed vas ponavljala prežalostna zgodba onih nesrečnih judov, ki so cvetno nedeljo Zveličarja častili, veliki petek pa križali! Tudi tukaj pred tem-le altarjem jih je že bilo več, ki so tudi tako Jezusu obetali, kakor vi zdaj; a pozneje so mu postali nehvaležni, nezvesti. Nikar teh nesrečnih ne posnemajte marveč posnemajte one, ki so nekdaj tudi tukaj pobožno klečali, kakor vi danes, pa so Gospodu zvesti ostali — lepo živeli, lepo umrli in gotovo se danes veselo iz nebes na vas doli ozirajo — kakor sv. Janez pravi — s palmovimi vejami v rokah!

č) Množice so Jezusa glasno slavile: *Hosana Sinu Davidovemu* . . . O, častite tudi vi iz globočine svojega srca neskončno svetega Boga, ki ga boste zdaj-le v svoje srce sprejeli: častite ga zdaj-le pred sv. obhajilom; častite ga potlej, ko boste tako srečni, da bo bival v vašem srcu. Posnemajte one otroke, ki so Jezusa v Jeruzalemu še zmiraj glasno častili, ko so drugi odrasli že prenehali. Pokličite na pomoč svete angelje iz nebes, naj vam pomagajo Jezusa častiti, prosite Marijo, naj vam pomaga, sv. Jožefa, aposteljne, mučence, svete device in vse svetnike in svetnice . . . Kakor so v Jeruzalemu bolnike k Jezusu privedli in je vse ozdravil: prosite najprej zase, naj nebeški zdravnik vam ozdravi vse rane, katere je vam nesrečni greh do danes naredil . . . Drugi so pripeljali bolnike — pripeljite še vi drugih veliko k Jezusu, to se pravi, molite tudi za druge: stariše, učitelje, dobrotnike, za papeža, sveto cerkev, duše v vicah ter še zame . . .

To zgodbo sv. cerkev vsako leto cvetno nedeljo slovesno ponavlja, blagoslavlja oljkine veje in drug les, ki ga pobožne družine potlej skrbno doma hranijo: o, praznujte tudi vi spomin današnjega dneva ves čas svojega življenja; hranite v svojem srcu zvesto blagoslov, ki ga danes sprejmete. Srečni boste v življenji, zlasti zadnjo uro. In zgodilo se vam bo, kakor ste se učili, da vam bo sv. obhajilo res zastava večnega življenja in častitljivega vstajenja. Amen.

Druga nedelja po veliki noči.

I. Duhovnikovo opravilo v cerkvi.

Jaz sem dobri pastir, in dobri pastir
dá svoje življenje za svoje ovce.

Jan. 10, 11.

Ko je naš ljubi Zveličar na svetu učil, poslušali so ga sicer nekateri in mu verjeli, pa drugi so ga sovražili in vse hudo o njem govorili. Premeteni farizeji so ga celo dolžili, da ljudstvo šunta ter narod zapeljuje. On pa je šel skoz svet in je dobrote delil (Peter); tako sveto je živel, da mu še največji sovražniki niso mogli greha spričati. Prišel je iskat, kar je bilo zgubljeno; učil, kar je bilo pozabljeno; in trpet, kar je bilo nam namenjeno. Zato je po pravici rekel sam o sebi: *Jaz sem dobri pastir, in dobri pastir dá svoje življenje za svoje ovce.*

Predragi! tudi vsak krščanski duhovnik se imenuje pastir in sicer dušni pastir, posebno pa takrat, kedar stalno v kaki duhovniji živi. On ima duše pasti za večno življenje. Namen vsega pastirovanja je vselej povišanje božje časti in zveličanje duš. Pri taki službi pa zraven božjega blagoslova vse na tem sloni, da spolnuje pastir svoje dolžnosti, in da ga ovčice rade poslušajo ter njegove nauke spolnujejo. Le tako je mogoče, da pastirovanje dober sad obrodi.

Sveti apostelj Pavel pravi: *Tako nas imej človek za služabnike Kristusove in za delivce skrivnosti božjih.* To je pisal vernim v mesto Korint. Krščanske duše! po volji božji in po ukazu škofovem sem postavljem med vas za dušnega pastirja, toraj po besedah sv. pisma *za služabnika Kristusovega in za delivca njegovih svetih skrivnosti.* Za danes vam hočem oznaniti: *Opravilo duhovnikovo v cerkvi.* Spoznali bote, da duhovnik v cerkvi: moli, daruje, blagoslavlja in uči. Bogu v čast in sebi v prid me zvesto poslušajte!

1. Ko so hodili Izraelci skoz puščavo proti obljubljeni deželi, napadli so jih sovražniki in nastala je vojska. Med bitvo je stal Mozes na neki gori, vzdigal svoje roke proti nebu in je z razpetima rokama molil za ljudstvo. Dokler je molil Mozes, zmagovali so Izraelci; kedar ste mu pa omahnili roki in je nehal moliti, tedaj so zmagovali sovražniki. Ko to zapazita Aron in Hur, pristopita še ta dva moža, podpirata Mozesu roki in mu pomagata moliti do večera. Ko je pa solnce se nagnilo za gore, zmagali so sijajno Izraelci, in plaho so bežali sovražniki. To nam pove sveto pismo v Mozesovih bukvah.

Predragi! moliti mora tudi vsak kristijan, da Boga počasti kot najvišjega Gospoda, da ga prosi pomoči v dušnih in telesnih potrebah, in da se mu zahvali za vse sprejete dobrote. Sveti evangelist Lukež nam pove, da je Jezus večkrat molil celo noč, Zveličar sam je pa rekel svojim učencem: *Molite, da v skušnjavo ne padete*. Zatoraj je molitev ena največjih dolžnosti naše svete vere. — Duhovnik je vojvoda vse fare v teh rečeh, ki zadevajo božjo čast in dušno zveličanje. On mora moliti za svojo čredo, ker ga v to veže njegov stan, ker je z večjimi dolžnostmi obložen, z večjim blagoslovom obdan. Že v stari zavezi govori prerok Joel (2, 17): *Naj jokajo duhovniki Gospodovi in naj rekó: Prizanesi, o Gospod, prizanesi svojemu ljudstvu!* Zatoraj molimo eden za drugega, da bomo izveličani. Z duhovnikovimi molitvami združite tudi vi vsak svoje prošnje, in tako je prinesimo pred Boga.

2. Kralji iz Desetomestja so napadli Lota in odgnali njega, njegovo družino in njegovo živino. To je slišal njegov strije Abraham, pa je zbral svoje hlapce, se podal za sovražniki in je zmagal sovražnike. Tudi je nazaj pripeljal Lota in vse, kar je bilo njegovega. Tedaj je prišel njima naproti Melkizedek, kralj miru. V ravnini med obema je postavil oltar, potem je prinesel za daritvo kruha in vina vsemogočnemu Bogu, in je blagoslovil Abrahama, ki je zmagovalno se vračal iz vojske. Tako se bere v prvih listih svetega pisma.

Predragi! pri mašnikovem posvečevanju se mazilite novomašniku obe roki z besedami: *Karkoli boš blagoslovil, naj bo blagoslovljeno, in karkoli boš posvetil, naj bo posvečeno!* Kakor je blagoslovil Melkizedek Abrahama, tako blagoslavlja vsak duhovnik prav pogosto krščansko ljudstvo. Navadno se deli mašnikov blagoslov po pridigi, ob koncu vsake svete maše, vzlasti pri prelepem praznovanju prve svete maše in pri častitem opravljanju svete zlate maše. Žive blagoslovi duhovnik pri svetih zakramentih, mrtve pri krščanskem pogrebu. Višji od tacega blagoslova je blagoslov s presv. rešnjim Telesom, ker tam blagoslavlja sam Bog, dokler duhovnik svojo službo opravlja. — Enako blagoslavlja duhovnik tudi polja in hiše, križe in podobe, vodo in ogenj, tudi jedi in druge reči. Vsak blagoslov ima svojo moč od Boga, zato se ima ž njim tudi sveto ravnati. Dušni pomoček do izveličanja postanejo blagoslovi za človeka le tedaj, če se jih po volji božji sveto posluži. Zatorej sprejmite blagoslov, ki ga dušni pastir deli, s ponižnim srcem in z ljubeznijo do Boga.

3. Večni Bog je skušal Abrahama in mu je ukazal, da naj daruje svojega sina Izaka na gori Morija. To je bilo res težavno, ker Abraham je imel samo edinega sina Izaka. Pokoren božjemu ukazu se je podal Abraham na goro; tam je postavil oltar, pripravil

drva in ogenj, pa je prijel sina, da ga daruje. O kako mu je krvavelo ljubeče očetovsko srce vso dolgo pot, vse tri dni in še posebej zdaj, ko se ima daritev izvršiti! Že ga je hotel z nožem zabosti, kar zakliče angelj z nebes: „Stoj Abraham, ni treba sina zaklati, Bogu že dopade, da ga hočeš ubogati!“ To zgodbo Abrahamove daritve nam pové sveto pismo stare zaveze.

Predragi kristijani! Duhovnik v cerkvi daruje tudi sveto daritev; on pa ne daruje mesa in krvi od živine ali od ljudi, temuč presveto rešnje Telo in Kri našega Zveličarja v ponižni podobi kruha in vina. Naš Zveličar sam je postavil to daritev pri zadnji večerji. On sam je ukazal, da to daritev ponavljamo, ko je rekel aposteljnom: *To storite v moj spomin. Zato uči sveti apostelj Pavel (Hebr. 5, 1): Vsak duhovnik je vzet izmed ljudi, da je srednik pri Bogu, da naj donaša darove in daritve za grešnike!* Ravno zategavoljo reče tudi škof novomašniku, kedar mu podaja med mašnikovim posvečevanjem posodice s kruhom in vinom: *Sprejemi oblast, sveto mašo opravljati za žive in mrtve!*

Predragi! imenitna je mašnikova služba; veselite se, da imate doma priložnost do sv. maše, včasih pa se spomnite tudi, kako veliko je število tistih ljudi, ki te sreče nimajo. Pojdite radi k sv. maši, kedar vam čas dopušča. Bodite pri najsvetejši daritvi pobožno in spodobno, da spolnite cerkveno zapoved. Vsi ponižno počastimo v zakramentu Jezusa, na kolenih ga molimo, našega Zveličarja!

4. Nekega dne je stal Jezus na visoki gori, okoli njega je bilo zbranega veliko ljudstva, zato je sedel in začel učiti svoje božje nauke. Drugokrat je bil ob robu jezera Genezaret, in obsulga je velika množica ljudstva. Takrat je sedel v Simonovo ladjo in se je dal malo od roba odpeljati, tako je iz ladje učil ljudstvo, ki je na suhem stalo. Učil je pa tako dolgo in tako goreče, da je ves truden v ladji zaspal, ko so se prepeljali čez jezero.

Krščanske duše! Jezus ni ostal zmiraj na svetu, pred svojim vnebohodom je pa rekel aposteljnom: *Pojdite po vsem svetu, učite vse ljudi vse to spolnovati, kar sem vam povedal.* (Mat. 28, 19.) To velja v prvi vrsti škofom kot višjim pastirjem, potem pa tudi vsem duhovnom, ki so za dušne pastirje postavljeni. Že v stari zavezi je učil prerok Jeremija (58, 1): *Klicaj brez prenehanja, povzdigaj svoj glas kakor trobenta, in oznanuj mojemu ljudstvu njegove hudobije in hiši Jakopovi njegove pregrehe.* Sveti apostelj Pavel pa uči v svojem drugem listu do Timoteja škofa (II. 4, 2): *Oznanuj besedo, sili ž njo, naj bo priležno ali nadležno, svari in opominjaj v vsi modrosti in učenosti!* Tako je toraj učiti in svariti duhovnikova dolžnost; nauk pa naj vsak na sebe samega obrača, ne pa na druge

ljudi. Vsak naj se potrudi, da slišane nauke na sebe samega obrača, ne pa na druge ljudi. Vsak naj se tudi potrudi, da slišane nauke spolnuje, kedar v svojem življenji ob nje zadene. Spoštujte duhovske učeničke in radi poslušajte njih nauke, da ne bi bilo kedaj duhovsko opravilo vam odvzeto in drugim dano, ki je znajo v časti imeti.

Tako spoznate sedaj, krščanski poslušalci! kakošno je opravilo duhovnikovo v cerkvi. Duhovnik moli za ljudstvo, duhovnik blagoslavlja ljudstvo, duhovnik opravlja daritve za ljudstvo, duhovnik tudi podučuje ljudstvo v verskih rečeh. Tako postane duhovnik pravi pastir krščanske družine. Da pa more duhovnik to sveto službo Bogu dopadljivo opravljati, zato molite tudi vi za njega, naj mu Bog svojo obilno milost daje; blagoslovajte še vi duhovnika s tem, da mu le samo dobro želite in nič zalega; opravljajte tudi vi Bogu daritvo s tem, da svoje misli in želje sklepate z mašnikovo daritvo pred altarjem; postanite tudi vi učeniki s tem, da sprejete nauke sami spolnujete in je še drugim dalje poveste, zlasti svojim domačim. Le tako bo mogoče, da nekdanj vsemogočni Bog pastirja in čredo pokliče v nebeško veselje. Amen!

Fr. Rup.

2. Sprejemaj večkrat sv. zakramente!

Kdor pravi: Zadosti je, je že zgubljen.

Sv. Avg.

A. 1. Prevažno delo je skončano! Kmetič si je lepo osejal svojo njivo, posnažil svoje travnike, tudi gorice ste si lepo obrezali in skopali. Pa še bo treba večkrat pogledati na njivo, popravljati v vinogradu: prekopavati, vezati, pleti, predno pride trgatve veseli čas.

2. Gospod Bog ima tudi svoj vinograd, ki ga posebno lepo obdeluje, oskrbljuje: *Vinograd je zasajen ljubljencu v obilnosti na rodovitnem kraju, in ga je ogradil, in okopal in zasadil vinograd Sorek, in sezidal stolp sred njega. In stiskalnico je skopal; vinograd namreč Gospoda vojne je hiša Israel.* (Tract. Sab. 1. proph. 8.) Naše sree je gorica nebeškega Očeta; obdelal jo je, okopal v velikonočnem času (spoved, sv. obhajilo). Pa treba bo še med letom večkrat pogledati in obdelovati — sv. zakramente večkrat sprejemati, da dobri sklepi ne usahnejo, da začeta pobožnost lepo raste, da za nebesa dozorimo, ker sv. Avguštin uči: „Kdor pravi: Zadosti je, je že zgubljen:

3. Ker je mnogo kristijanov, ki po velikonočni spovedi vse v nemar pustijo; do drugega leta sv. zakramentov ne sprejemajo, in jih ni videti pri spovednici, ne pri mizi Gospodovi; pa opešajo, in se res pogubijo: zato vas ob sklepu velikonočne spovedi opominjam: Sprejemajte večkrat svete zakramente!

B. 1. Jezus dobri pastir. (Jan. 10, 11—16.) Gladni volkovi — farizejci so umorili tega prelubeznjivega pastirja, a zopet je oživel in še zdaj pase svoje ovčice; preskrbljuje jim najboljšo pašo, nebeško jed: sv. zakramente, da se vsaki more napasti — zveličati. Samo treba je pogosto sprejemati. Ne mislite si toraj: Zdaj sem brez skrbi do bodoče velike noči! Tudi med letom je treba večkrat pristopiti k sv. zakramentom: a) Mladini, ker je slaba, rahla; skušnjave . . . (III. Kralj. 3, 9.) Tako mladina pred sv. rešnjim Telesom. b) Bolehnim. Vsakdanja bolezen je počasno umiranje; opomin smrti, vabič večnosti. — Smrt utegne priti naglo! Ne bo časa za pripravo; zato se potrudite in med letom prihajajte k spovedi in obhajilu. — c) Starčkom. Kratki dnevi . . . Starost je slabost — bolezen. Ni lepo, če sklučeni starček noče o spovedi, obhajilu nič čuti. Vse druge reči govori, na zakramente ne misli — drugi si ne upajo opominjati; umrje; sodba! Zato le pridite večkrat čez leto; lepe svetke Marije, Jezusa. Dobri pastir vas vabi — pridite na najboljše paše: Sprejemajte sv. zakramente! Kdor bo zanemarjal, bo opešal — bo pogubljen.

2. „Kaj pa bodo ljudje rekli, če bi me večkrat tukaj videli,“ si morda tiho misliš! Kakšni ljudje? te vprašam. Pijanci ali razuzdanci!? Teh se bojiš, in sramuješ? — Rečem ti: α) Te ne bodo videli. Nikodem v mraku k Jezusu gre (Jan. 3, 2.). Tudi ti lahko skriviš opraviš spoved — obhajilo. — β) Te bodo morda psovali, zasmehovali. Ne boj se! Hvale takih ne lovi! *Ako bi se ljudem prilizoval, bi ne bil služabnik Kristusov* (Gal. 1, 10.). — γ) Dobri te bodo pa hvalili: *Kateri se tebe* (o Bog) *bojijo, me bodo videli in se veselili* (Ps. 118, 74.). Umrli je pobožen mladenič, vse ga hvali — obilen sprevod! Veselo, lepo je videti tak prizor. Zato sprejemajte pogosto sv. zakramente! Ne glejte na ljudi in še pomislite:

3. Kaj pa vam bo Jezus rekel? Nič hudega! Samo dobro ti bo Jezus rekel, ako te bo večkrat tukaj videl. Tole ti poreče: *Jaz poznam svoje ovčice in one poznajo mene* (Jan. 10, 14). Pohvalil te bo: *Aj, dobri in zvesti hlapec; ker si bil v malem zvest, te črez obilno postavim: vnidi v veselje svojega Gospoda!* (Mat. 25, 21.) Na sodni dan bo za saboj v nebesa poklical: *Pridite, blaženi mojega*

Očeta! posedite kraljestvo vam pripravljeno od začetka sveta.
(Mat. 25, 34.)

C. Sprejemajte radi sv. zakramente. Ne opuščajte jih! Vedno naprej obdelujmo vinograd Gospoda Boga. Zmirom skrbimo za svoje zveličanje, ker, kdor reče: zadosti sem že storil, je že v nevarnosti pogubljenja. Zbirajmo se radi okoli svojega dobrega Pastirja — kakor dobre ovčice, naj bi nas nekaj tudi pri sebi v nebesih zbral. Amen.

Simon Gaberc.

God sv. Marka.

Kako moremo vedno moliti.

Treba je vselej moliti in ne jenjati.

Luk. 18. 1.

Skoraj nas sv. pismo k nobeni reči tolikrat in tako močno ne priganja, kakor k molitvi. Le odprite bukve stare ali nove zaveze, povsod najdete dosti spodbudnih opominov k vedni molitvi. Modri Sirah pravi (18, 22.): *Ne daj se zadrževati od vedne molitve.* Posebno pa nas Zveličar v novi zavezi pogostokrat k molitvi budi, kakor ste ravno slišali v današnjem evangeliji, ki pravi: *Prositate in se vam bo dalo; iščite in bote našli; trkajte in se vam bo odprlo* (Luk. 11, 9.); in ob drugi priliki je rekel: *Treba je vselej moliti in ne jenjati.* — Pa tudi sv. apostelj Pavel opominja k vedni molitvi rekoč: *Molite neprenehoma!* (I. Tes. 5, 17.)

Marsikateri, ki te besede sliši, si morebiti misli, da ni mogoče, da bi kdo uro za uro, noč in dan brez nehanja molil, češ, ker ima vsak po svojem stanu tudi druga opravila in skrbi, katerim se mora z dušo in telesom darovati, ter mora svojemu telesu tudi potrebnega miru in živeža privoščiti, da more živeti. A vskub temu so vendar besede Zveličarjeve in aposteljnovne resnične, da je treba vedno moliti, in se dajo tudi spolniti, če kdo le zares hoče, zato ker lahko na več načinov svoje molitve Bogu dopadljivo opravljamo, ali z besedo, ali s srcem in v mislih, ali pa če svoja dela Bogu v čast opravljamo. V tem pomenu more in tudi zares mora biti življenje slehrnega kristijana nepretrgana molitev.

Hočem vam toraj danes, ko nas sv. cerkev zopet vabi k molitvi in v procesijah združuje, pokazati: kako zares lahko vedno molimo, če se sedaj tega, sedaj drugega

načina molitve poslužujemo; ker lahko molimo
 1) z jezikom ali besedo; 2) s srcem ali v mislih in
 3) z deli! —

1) Če besede Zveličarjeve, *treba je vedno moliti in ne jenjati*, obrnemo samo na besedno ali ustno molitev, potem se nam pač nemogoče zdi, jih spolnovati. Tega pa tudi Kristus ni nameraval, temveč gledé ustne molitve utegnejo te besede le v tem pomenu veljati, kakor da bi bil rekel: Bodite stanovitni v molitvi, nikdar je ne opuščajte iz lenobe, ali zamrže, tudi ne, če bi precej ne dosegli, kar prosite; temveč le stanovitno in pogostokrat molite, da bo videti, kakor da bi vedno le samo molili; in če že ne molite dolgih molitev, pa vsaj ne opuščajte kratkih zdihljejev, kakor: O Bog! pomagaj mi! usmili se me! odpusti mi! O Bog, vse k tvoji časti in iz ljubezni do tebe! O Jezus, moja ljubezen! Vse hočem rajše, tudi umreti, kot grešiti! O Jezus, ne pogubi me! O Jezus, Marija in sv. Jožef, vam se darujem in posvetim, ter v pomoč priporočim itd. — Take in tem enake zdihljeje ali kratke molitvice pa more vendar slehrni večkrat čez dan, tudi vsako uro, prav lahko opravljati, ter tako vedno moliti. O takem, ki tako moli, se lahko reče, da vedno moli, kakor pravimo o človeku, če ga velikokrat najdemo pri branji ali pisanji, da vedno bere ali piše, če tudi semtertje kaj malega preneha.

Ta način ustne molitve nas je božji Sin sam učil, rekoč apostelnom, ki so ga prosili, naj jih uči moliti: „Kadar boste molili, tako-le molite,“ ter jim glasno z besedo moli „očenaš“. Pa tudi sam je večkrat glasno in z besedo molil; tako pri obuditvi Lazarja (Jan. 11, 41—42.); pri zadnji večerji (Jan. 17.); na vrtu Getzemani (Luk. 22, 19.); na križi (Luk. 24, 34.) itd. — Za njim nas je učila in nas še uči tako moliti sv. cerkev, katera nas zbira k očitni službi božji, k skupnim obhodom in združeni molitvi, kakor danes, ter glasno moli z nami, da bi sprosili božjega blagoslova, ter Boga nagnili, da bi blagovolil vse hudo od nas odvrniti.

Je pa tudi res dobra in vspešna taka skupna, pogostna očitna besedna molitev. Mislim pa tudi, da ste vi kristijani že sami prepričani, da nam je pa tudi zares treba vedno prositi in moliti, ko bi nam tudi Kristus in aposteljni ne bili tega tako živo priporočali. Kdor spozna svojo slabost, vé, kako je nagnen k grehu, okorn in mrzel za dobro; vé, kako mu je treba pomoči od zgoraj, da bi ga Bog razsvetljeval, da bi mu temò duše pregnal, da bi resnico spoznal, greh premagal; da bi ga v skušnjavah pokrepčal, da bi ostal stano-

viten v dobrem. Pa vé tudi, komu Bog dá tako pomoč, namreč le njemu, ki ponižno in stanovitno zánjo prosi, kakor je učil Kristus, rekoč: *Če tedaj vi, ki ste hudobni, veste dobre darove dajati svojim otrokom, koliko bolj bo vaš Oče z nebes dal dobrega duha tem, kateri ga prosijo.* (Luk. 11, 12.)

Pa moč takih molitev se je že tudi velikokrat očitno pokazala. Marsikateri je klical ob dnevu stiske in nevarnosti na Gospoda, in bil je uslišan.

V dnevih judovskega kralja Ezekija so pridrle asirske trume v judovsko deželo in jo pustošile z mečem in ognjem. Že je stal sovražnik pred Jeruzalemom in ga žugal končati, kar gre kralj Ezekija v tempelj, se vrže na svoj obraz, ter moli: „Gospod Izraelov Bog . . . ti sam si Bog vseh kraljev na zemlji; ti si vstvaril nebo in zemljo; nagni svoje uho in poslušaj, odpri svoje oči in glej . . . otmi nas iz Senaheribove roke, da vedó vsa kraljestva na zemlji, da ti Gospod sam si Bog!“

In Bog usliši to molitev, ter naznani po preroku Izaiju kralju rešitev, rekoč: „Uslišal sem te in bom varoval mesto, ter je otel.“ In glejte! še tisto noč je angelj Gospodov pobil v asirskih šotorih 185.000 mož, — in Senaherib bežal osramoten (IV. Kralj. 19.). — Marsikateri je že v svoji žalosti in bolezni zdihoval k Bogu, ter zadobil pomoč in polajšanje, kakor sleporojeni, gobovi, kafarnavmski stotnik in drugi. Marsikateri velik grešnik je po molitvi zadobil mir in odpuščenje, kakor David, desni razbojnik in tisočeri drugi. Koliko bolnikov si je izprosilo potrpežljivost, koliko pobožnih stanovitnost!

2) Razun vnanje ali ustne molitve imamo pa še drugi način molitve, ki nam lahko besedno molitev nadomestuje, in ta je molitev srca ali v mislih, t. j. sveto premišljevanje. Kdor ne more, ali ne utegne pogostokrat z besedo moliti, pa lahko moli v mislih, kar je tudi prav dobro in koristno.

Notranja ali srčna molitev obstoji v tem, da mi kako versko resnico v prevdarek vzamemo in potem sami pri sebi dobre sklepe obujamo, ter po nji svoje dejanje in nehanje vravnamo. Vzemimo za zgled besede sv. aposteljna, ki pravi: *Ljudem je odločeno enkrat umreti, potem pa* (pride) *sodba.* (Hebr. 9, 27.) Koliko svetih misli, dobrih sklepov in bogoljubnih del zbudi ta resnica v nas, če jo večkrat premišljujemo, ali bežimo pred grehom, kot pred kačo, ter si prizadevamo vedno po božji volji živeti. Zato nas opominja sv. Duh: *Človek, spominjaj se v vsch svoji delih svojih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.* (Sir. 7, 40.) Tako si mi lahko večkrat med dnevom eno ali drugo resnico v spomin pokličemo, katera bo gotovo vsikdar dobri sad za večnost v nas obrodila. Zlasti pa to sto-

rimo v hudih skušnjavah, n. pr. v skušnjavah zoper čistost. Mislimo si: „Kako lep rod je čist rod; pred Bogom in pred ljudmi je v slavi, in njegov spomin ostane vekomaj; kako bomo Jezusu in Mariji ljubi, če nič nesramnega ne storimo, kako prav, če precej iz nevarnosti bežimo in se zdržimo, ker bomo zato že danes ali jutri večno poplačani; nasproti pa si mislimo, kaj bi bilo, če bi se skušnjavam vdali; gorjé nam potem pred svetom, še bolj gorjé pred Bogom, ker on bo vse naše pregrehe pred vsem svetom odkril v našo večno sramoto in pogubo.“ — Glejte! take ali enake misli imamo vedno lahko po noči in po dnevu, pri delu in počitku, in to se pravi v sreči moliti. Če se pri tem premišljevanji še svojih grehov kesate, in dobre sklepe delate se poboljšati in se po premišljevanji resnici ravnati, ter k Bogu za pomoč zdihujete, potem ste vse storili, kar se tirja k notranji molitvi. Vidite, kako lahka je notranja molitev, ki jo zaradi tega tudi lahko pogostokrat čez dan opravite. Nihče se ne izgovarjaj, češ, ne znam premišljevat. Saj imate enaka premišljevanja vedno pri svojih vsakdanjih delih, ne da bi vas kdo učil. Vi mislite, kedaj in kako boste kako delo začeli, kako izpeljali, kako bi svoje dohodke zboljšali in stroške zmanjšali; svojo kupčijo srečnejše izpeljali, ali si zaupanje pomnožili itd. Če pa pri posvetnih delih tako skrbite, kako bi ne mogli tudi na dobiček in blagor svoje neumrjoče duše misliti? — O lahko to storite, če le hočete, ter tako vedno lahko molite!

Pa kakor je premišljevalna molitev za slehrnega lahka, tako je pa tudi neizmerno dobra in koristna; mislim še celo, in ne rečem preveč, da je mnogokrat boljša od vnanje ali besedne; ker pri vnanji molitvi se le prerado zgodi, da človek le besede izgovarja, pa nič ne čuti, se nič ne kesa, nič dobrih sklepov ne dela. Le poskusite večkrat kaj svetega premišljevat, n. pr. kako pridigo, ali Kristusovo življenje, trpljenje in smrt, ali kako drugo resnico, in kmalu boste dobre in blagi sad notranje molitve nad seboj občutili. Ravno odtod, ker ljudje resnic naše sv. vere ne premišlujejo, pride, da je toliko brezbožnih, hudobnih ljudi, ter mrzlih in mlačnih kristijanov na zemlji, katerim ni mar ne za cerkev, ne za čednost, ne za Boga, ne za dušo, ne za večnost, — ter brez strahu po široki cesti v večno pogubo dirjajo. Zato je že prerok Jeremija tožil (12, 11.), rekoč: *Vsa dežela je popolnoma pokončana, ker ni nikogar, da bi si k srcu vzel, t. j. da bi premislil, kako hudo in britko je zapustiti z grehom Gospoda, svojega Boga!* — Vse drugače pa bi bilo, ko bi ljudje resnice naše sv. vere pridno premišljevali in svoje življenje po njih ravnali, ter

mislili na plačilo, katero jim Bog obeta, in na kazen, katero jim žuga! — Take že pobožni pevec David hvali, rekoč: *Blagor človeku, ki ljubi postavo Gospodovo, ter noč in dan premišljuje njegovo postavo; on je enak drevesu, ki je zasajeno ob potokih, ki daje sad ob pravem času; njegovo perje ne obleta, in vse karkoli počenja, mu gre po sreči.* (Ps. 1, 2.—3.) In sv. Ambrož opominja: *Premišlujmo postavo Gospodovo, da nas vihar skušnjav nepripravljenih ne najde!*

3.) Komur bi se pa vendar prvi ali tudi drugi način molitve nemogoč zdel, češ, da ima taka dela in opravila, da jih mora z glavo in mislijo opravljati, dvema gospodoma ob enem pa vendar ni mogoče služiti, takim naznanim še tretji način molitve, kateri je ravno tako lahak in koristen, kakor prva dva, in po katerem lahko vedno molijo, — in ta je, da vsa svoja dela iz ljubezni do Boga začnejo, njemu darujejo in v večjo čast njegovo opravljajo. — Tako postanejo vsa dela in opravila njihova prava molitev, kakor nas opominja sv. apostelj, rekoč: *Če jeste ali pijete, ali kaj družega počnete, storite vse v večjo čast božjo!* S tem, da vsa dela in opravila Bogu darujemo, res vedno molimo.

Sv. Baldomer, kovač, je imel navado reči, kadar je s kladvom udaril: „V imenu Gospodovem!“ — Sv. Klimak, kuhar v samostanu, je moral vsak dan 230 osebam kuhati. Ker je pa vedno vesel, ga vpraša nekdo, če se kuhe nikdar ne naveliča? „Ne, odgovori, ker vedno mislim, da kuham za Boga, kakor nas je Zveličar učil: kar naj manjšega mojim bratom storite, meni storite.“ — Sv. Ignacij je vedno klical: „Vse v večjo čast božjo!“ — Sv. Frančišek Sal. je bil ob konci svojega življenja močno z mnogoterimi opravili obložen, da ni mogel veliko na dan sv. reči premišljevati. Ko ga sv. Frančiška Šantalska vpraša, če še kaj premišluje, ji odgovori, da ne, pač pa storim, pravi, nekaj družega, kar je ravno toliko vredno, kakor notranja molitev, namreč mi moramo s svojimi deli in opravili Boga moliti. Tako je imel tudi naš Zveličar sv. namen vedno in v vseh rečeh voljo svojega nebeškega Očeta spolniti in njegovo čast poveljevat. Če toraj mi po njegovem zgledu živimo, ter vse v večjo čast božjo obračamo, si ne nabiramo samo zaslužnja za nebesa, temveč smemo zaupati, da bo Bog tudi na svetu naša dela blagoslovil. Dobri namen vsako še tako majhno in malo delo posveti in v božjih očeh zaslužljivo stori, ker Bog ne gleda toliko na to, kaj storimo, temveč kako. Še celo požirek mrzle vode bo v večnosti poplačan, če jo iz ljubezni do Boga svojemu bližnjemu podarimo.

Ko je sv. Peter s svojimi tovariši ribe lovil, se je celo noč zastonj trudil, na Jezusovo besedo pa vendar še enkrat spusti svoje mreže v vodo, ter toliko rib zajame, da se mreže trgajo. Vidite, kako blagoslovljena bi bila naša dela, če bi jih iz ljubezni do Boga in v

imenu Jezusovem opravljali. Zlasti pa, ker to ni nobena umetnost, ne težava, dobri namen zjutraj storiti in med dnevom večkrat obnoviti, da hočemo vsa svoja dela Bogu posvečevati.

Vidite, tako z dobrim namenom lahko vedno molimo in Boga častimo pri vseh svojih delih, ter tako lahko spolnujemo besedo Gospodovo, da je treba vedno moliti in ne jenjati, ker lahko sedaj na ta, sedaj zopet na drugi način molimo. Poslužujte se tedaj, predragi kristijani! tega trojnega načina molitve v svojih živih dneh, ter posvečujte svoje življenje z nepretrgano molitvijo, katero hoče Bog od nas imeti, in kateri nam zato svoj blagoslov ponuja, rekoč: *Kar bote Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal . . . Prosite in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno.* (Jan. 16, 23.—25.) Amen.

Andr. Šimenec.

Tretja nedelja po veliki noči.

I. Besedi „še malo“ nas opominjate, svarite in tolažite.

Še malo, in me več ne bote videli;
in spet malo, in me bote videli.

Jan. 16, 16.

Poslednji žarki večernega solnea so se pozgubili, in bleda luna je pogledala skozi okna v prostorno sobano jeruzalemskega mesta, v kateri se je zbralo trinajstero mož. Mir in resnoba se jim bere na obrazih. Jezus Kristus sedi s svojimi dvanajsterimi učenci pri pogrnjeni mizi, ter obhaja z njimi zadnjo večerjo. Poslednjikrat sedi, zadnjikrat govori ljubljeneec s svojimi ljubimi. Vsi imajo vanj uprte oči, radovedni, kaj jim bo v slovo povedal. Sedaj odpre usta in reče z milim glasom: *Še malo, in več me ne bote videli!* — Kar je Jezus ondaj — tisti večer — rekel svojim učencem, to velja tudi nam. Le malo časa, in nas ne bo več na svetu. Kmalo se bo tudi nad vsakim izmed nas spolnila beseda: *Prah si, in v prah se boš povrnil!* — Vsak oče in vsaka mati lahko rečeta svojim otrokom: Moj sin, moja hči, le malo časa še, in ti me ne boš videl, videla; brat bratu, in sestra sestri lahko reče: Le malo časa še, in midva(e) se ne bova(e) več videla(i). Ravno tako tudi jaz vam rečem: Le malo časa še, in mi se ne bomo videli, zakaj ker vse na svetu ima le kratek obstanek. — Komaj stariši svojega otroka vzredijo, že mu zapoje mrtvaški zvon in njihove solze namakajo zeleni hribček njegovega groba; komaj začno otroci svojega očeta in mater prav spoznati, spoštovati in ljubiti,

že jim jih pobere neusmiljena smrt, in otroci oblivajo njihov grob z gorkimi solzami hvaležnosti, ter njihovim dušam večni mir želé; komaj se prijatelji spoznajo in eden drugemu svoje srce odpró, že jih hitro loči roka Vsegamogočnega, ene na levo, druge na desno; komaj prevzamejo duhovni pastirji verne ovčice v svojo skrb, učé jih in lomeč jim kruh večnega življenja, kar jih zopet zapusté ter vzamejo od njih slovó. (Slomšek.) Tako ima na svetu, pač res, vsaka reč le kratek obstanek; zato ste za nas besedi Gospodovi „še malo“ vsega premisleka vredni, ker te dve kratki besedi nas mnogih reči 1. opominjate, 2. svarite, 3. pa tudi tolažite, kar vam hočem z božjo pomočjo razložiti.

I. Besedi „še malo“ nas opominjate ljubezni do svojih domačih, družih in do samega sebe.

1. Otroci! ako hočete biti dobri otroci svojim starišem, svojim prvim dobrotnikom za Bogom, spominjajte se in ponavljajte večkrat besede: „Še malo časa, — in mi ne bomo več videli svojega dobrega očeta, ne svoje skrbne matere na tem svetu!“ — Mož! ako hočeš biti dober mož svoji ženi, spominjaj se besedi: le malo časa še, in ti ne boš več videl svoje žene, ne svojih otrok! — Žena! ako hočeš biti dobra žena in mati otrokom, ne zgubi iz spomina besedi: le malo časa! O koliko mož in ženâ, koliko otrok se je že britko pa prepozno kesalo, da so s svojimi domačimi grdo in nehvaležno ravnali ter jih prezgodaj v grob spravili, kateri so potem njihovi sodniki pred božjim sodnim stolom postali! Ko bi imel vse solze, katere so nerodni otroci na grobu svojih starišev stočili, katere so v dneh njihovega časnega življenja žalostili, jim sive lase delali in ure grenili, pač bi jih bilo veliko morje!

Da vas otroci, možje in žene, taka nesreča ne zadene, nosite vedno v svojem srci zaprte besede: Le malo časa še, in vsi bomo stali pred sodnim stolom Kristusovim!

2. Besedi „še malo“ nas pa opominjate tudi, da naj bomo do svojega bližnjega ravno tako, kakor do domačih, krotki, usmiljeni, dobrotljivi, potrpežljivi in prizanesljivi, spravljivi, ker vse na svetu traja le malo časa, pa lep dobiček za večnost donaša!

3. Pa besedi „še malo“ nas ne opominjate samo ljubezni in skrbi do svojih domačih in bližnjega, temveč tudi skrbí in delavnosti za svoje lastno dušno zveličanje. Učite nas, da vse posvetno hitro mine, ter da ne smemo na posvetne reči preveč navezovati svojega srca. O vseh pozemelskih rečeh veljajo besede: le malo časa, — in

vse je proč, kar zemlja ima in dá. Zato pa, kristijan! ne bodi len za dušo skrbeti, ki na vekomaj ostane. Le malo časa, in smrt bo tukaj, ogrnila te bo noč, ko ne bo več delati moč!

Čez malo časa boš stal na odgovoru pred sodnikom, in čez malo časa boš slišal iz njegovih ust besede svojega obsojenja ali opravičenja za vekomaj! — Premisli, grešnik! ki svojega veselja le v spolnjenju svojega poželenja iščeš, da bo to silno malo časa trajalo; pa če bi tudi 40 ali 50 let, je to le malo, da! celo nič v primeri k neskončni večnosti! — Če bi grobi govorili, bi se pač marsikateri izmed njih oglasil, rekoč: Tukaj pokrivam mladeniča, ali dekle, ki sta si sama kratke dneve na zemlji še skrajšala s preobilnim uživanjem posvetnega, pregrešnega veselja! Pred malo časom sta bila zdrava, čvrsta, močna, v najlepših letih, sedaj pa že tukaj trohnita! So pa še drugi, ki lazijo kot smrtne sence sem in tje, ki pa niso daleč od groba; strup posvetnega veselja se jim na obrazu bere, se po njihovem životu sprehaja, ter jih polagoma mori, ker posvetno uživanje le malo časa trpi. Smrt se jim že napoveduje, pa tudi večnost in kraj, kjer se greh pokori, pa nikoli ne spokori. Zato je kralj David, ko je minljivost in obtežnost pregrešnega veselja in uživanja spoznal, noč in dan svojo posteljo močil s solzami; zato je sv. Magdalena s solzami umivala Zveličarjeve noge; zato so sveta Marjeta kortonska in brezštevilni drugi spokorniki v solzah zmivali svoje kratko, nečimrno in pregrešno posvetno veselje! — Premisli tedaj, grešnik! da ti le kratek čas klubuješ Bogu, sebi pa šibo večnega trpljenja namakaš; neskončno večnost na vago postavljaš, ter v svojih kratkih norčijah veliko dobrega za večnost zapraviš!

II. Besedi „še malo“ ste pa za nas tudi svarilni. Svarite nas namreč, da v sreči in mladosti ne postanimo prevzetni in lahko-mišljeni, ter da pokore brezskrbno na poznejši čas ne odkladajmo!

1. Dolga sreča in veselje človeka rada napihneta, da ošaben postane. To bi se pač ne zgodilo, ko bi ljudje vedno v spominu imeli besede: „le malo časa!“ — Le malo časa je treba, in vsa goljufiva sreča in bogatija se vtegne pod črno obleko skriti. Poslušaj, mladina! Tvoje srce je sedaj prenapolnjeno z veseljem, ker je brez skrbi, pa kmalo bo tvoja mladost, kakor spomladanski čas, od tebe zbežala in leta skrbi bodo prišle. Ker toraj mladost kakor megla pred solncem hitro zgine, se nimaš prevzetovati z njo!

Ako si pa bogat, ti zna kaka nesreča bogastvo ugrabiti, da boš reven. Besedi „le malo“ toraj slehernega svarite, da naj se ne napihuje z mladostjo ali bogastvom, ker to ste hitro ubežljivi dobroti!

2. Besedi „še malo“ pa tudi vsacega grešnika priganjate nemudoma k pokori.

So ljudje, ki neizrečeno veliko skrbé za minljive, posvetne do-brote, za večno pa celo malo, ali nič. Če kaka bolezen pride, se vsacega pomočka hitro poslužijo, če bi bilo le moč bolezen odvrniti, ker se bojé, da bi vtegnila zakasnela bolezen neozdravljiva postati. To je sicer prav in pametno. Toda še bolj prav in pametno pa je, si v dušnih boleznih nemudoma zdravnika poiskati, ker človeku vse drugo nič ne pomaga, ako dušo zgubi! — Pa vendar je veliko ljudi, ki se za nobeno reč tako malo ne brigajo, kakor za dušno zdravje. Leta in leta živé v grehu, pusté zlati čas in ugodne prilike, ki jim jih Bog v pokoro ponuja, brez dušnega dobička oditi. Vsak, ki tako dela, je podoben človeku, ki zida svojo hišo na ognjeno goro, katera čez malo časa ogenj iz sebe bruhne, ter hišo v dolino puhne in zaspé. Zares nič ni bolj nevarnega človeku, kakor odlašanje pravega poboljšanja. Dve reči — pravijo modri učeniki — se ne smete odlašati: življenje poboljšati in dobra dela doprinašati.

Pomisli tedaj, grešnik! da ti je le malo, morebiti prav, prav pičlo malo časa še danega, da bi se poboljšal. S čim pa hočeš ti pred Bogom odlašanje svojega poboljšanja opravičevati? Morebiti porečeš: „Saj me je Bog tudi dosihmal čakal?“ Pa glej! ravno zaradi tega je prav negotovo, da te bo še dalje čakal! „O, saj je Bog dober“, porečeš! S teboj je bil že preobilno dober; kdo vé, če ne bo začel oster biti? In ali ga boš zaradi njegove dobrote še naprej žalil? Pa praviš: „Takrat ali takrat se bom poboljšal!“ Koliko časa je že preteklo, kar tako obetaš, pa nič ne storiš! Čez malo časa bo smrt tukaj, kdor pa vedno odlaša, se pokore tudi zadnjo uro brani, ali pa mu jo je nemogoče storiti, bodisi zaradi slabosti, slabe pameti, ali pomanjkljive milosti božje!

Kristijani! kdo izmed nas vé, koliko časa sme grešiti, da se mera njegove trdovratnosti in slepote dopolni? Morebiti imamo le še prav malo časa puščenega za pokoro in poboljšanje; in če to mrvice zamudimo, bo na veke za nas vse zamujeno! — Zatoraj so besede: „še malo časa“, kaj pripravne nam grešno srce odpreti, če jih premišljujemo, ker nas svaré, da se nemudoma povrnemo k Gospodu svojemu Bogu, da ne bo prepozno, ali zastoj za naše dušno zveličanje.

III. Besedi „še malo“ ste pa slednjič tudi to lažilni za nas v življenji in ob smrtni uri.

1.) Kadar se prijatelji ločijo, jim britka bolest trga srce, a tolažijo se s tem, da se bodo zopet čez malo časa videli. Ravno tako

je tudi Jezus tolažil svoje učence, češ, da se bodo zopet videli čez malo časa. Za bolnika ni boljšega tolažila, kakor če mu moremo reči: čez malo časa bo zopet boljše! Za nas uboge Adamove otroke je res velika tolažba, da se po božji naredbi žalost in veselje, kakor dež in solnce, vedno vrstita, da ne eno ne drugo vedno ne trpi, temveč vse le malo časa. Za trpina ni boljše tolažbe od te, da vé, da njegovo trpljenje ne bo vekomaj trpelo, ter da mu utegne Bog danes ali jutri kakega angelja rešenika poslati. — O kristijan! če si ti po nedolžnem črten in preganjan, bodi potolažen, nikar ne obupuj, čez malo časa boš opravičen pred svetom, in tvoja nedolžnost bo tem svetlejša potem! Čez malo časa, pravi naš Zveličar, se bo vaša žalost v veselje spremenila. Pa če bi se tudi tvoja nedolžnost še le na onem svetu odkrila, kaj je zato? to bo kmalo! -- Revež, ki stradaš in nimaš kaj jesti, pa si nisi sam kriv, le bodi potolažen, saj ne more in ne bo vedno tako, če le trdno na Boga zaupaš, in se tudi sam trudiš, kar se dá, da bi si kaj pridobil. — Bolnik! ne bodi obupljiv, če te je previdnost božja na bolniško posteljo položila, čez malo časa, ako je volja božja, ti bo boljše; ali te bo pa Bog k sebi vzel, če boš voljno trpel, in tebi bo tisočkrat boljše, kakor je le komu tukaj na zemlji.

Da! predragi v Gospodu! naša žalost tukaj na zemlji je le kratka; danes žalujemo, jutri se pa že zopet naša žalost v veselje spremeni. Zatoraj nikar poguma ne zgubimo v nadlogah, ki nas zadevajo. Oče nebeški nas ljubi, če nas tepe; on vé, ter more in hoče o pravem času pomagati; ob svojem času pošlje pomoč in rešitev, kadar še nanjo ne mislimo!

2.) Besedi „še malo“ ste pa posebno tolažilni za nas ob smrtni uri; zato je tudi kratko pred smrtjo Zveličar svoje učence tolažil, rekoč: *Še malo, in več me ne bote videli; in zopet malo, in me bote videli; ker grem k Očetu.* (Jan. 16, 16.)

Koliko tolažbe je v teh kratkih besedah za nas zlasti za čas ločitve od tega sveta! Koliko ljudi je ravno v teh besedah ob smrti svojih ljubih in dragih tolažbo in mir našlo! — Ozrimo se na umirajočega očeta. Objokani in solzni stojé otroci in žena okrog njegove postelje, pa oče jih tolaži rekoč: „Otročiči moji, — in ti ljuba moja žena, jaz moram sicer umreti, Bog pa naj bo z vami; le malo časa me ne bote videli, pa zopet čez malo časa se bomo videli!“ Tako potolažen poseže umirajoči oče poslednjikrat na svetu svojim ljubim v roke, ter umrje, — pa kaj pravim? — on ne umrje, temveč gre le naprej pred drugimi k svojemu nebeškemu Očetu! Toraj kristijan!

ako ti je smrt ugrabila tvoje drage, utolaži se, saj se bote čez malo časa zopet videli!

Tako glejte, predragi! se mi čez malo časa ne bomo več tukaj na zemlji videli; — pa zopet čez malo časa se bomo videli tam pred nebeškim Očetom. Veseli se bodo videli pravični s pravičnimi, — gorje pa grešnikom v večnem pogubljenju! Da nobeden izmed nas pogubljen ne bo, obrnimo kratko sedanje življenje k svojemu zveličanju. Le kratek čas imaš še ti, naveličani kmetič, svoje težko delo opravljati, dopolni zvesto svoje delo, saj bo skoraj zate delavnik nehal, in se ti večni praznik začel, kar boš tukaj sejal, boš tamkaj žel! Le kratek čas še boš ti, po nedolžnem preganjani kristijan! krivico trpel, le kratek čas se ti bodo sovražniki tvoji posmehovali; pa le voljno potrpi, saj se jim bo skoraj njihovo veselje v žalost, — tvoja žalost pa tebi v veselje spremenila, *kajti srečni so, ki zaradi pravice preganjanje trpe, njih je nebeško kraljestvo.* (Mat. 5. 10.) Le malo časa imaš še ti grešnik, da svoje grešne navade pijanost, nečistost, jezo, kletev zapustiš; ne zamudi tedaj zatega časa poboljšati se, kajti kakoršno življenje, taka smrt. Le kratek čas še mi skupaj živimo, da dokončamo pozemeljski tek! pomagajmo eden drugemu pravično živeti, da srečno umrjemo, in da se vsi, ki smo otroci enega Očeta v nebesih, tudi pri njem snidemo, kjer se bo veselilo naše sree, in kjer nam našega veselja nihče več ne bo mogel odvzeti. Amen.

Andr. Šimenec.

2. Sladkost pokore.

Vaša žalost se bo obrnila v veselje.

Jan. 16, 20.

A. 1. Jeruzalemčani so pregrešni. Pravega Boga so zavrgli in častili so malike; pa še v druge grehe so se pogreznili. Zadene jih šiba božja! Bili so v Babilonsko sužnost odgnani. Ondi je bila žalost in velika bridkost, kakor toži in vzdihuje prerok Jeremija: *Kako samotno stoji mesto, sicer polno ljudstva. Kakor vdova je postala gospa narodov, kraljica držav.* (Žal. pes. 1, 1—2.)

2. Taka je z vsakim grešnikom! Boga zapustiš, hudo se ti godi. Za grešnim veseljem mora priti pelin srčne žalosti, uči mili Jezus

v današnjem evangeliju. (Jan. 16, 16—22.) Ako pa prav žalujemo, skesano objokujemo svoje grehe, *se bo naša žalost obrnila v veselje.* (Jan. 16, 20.)

3. Dokončali smo velikonočno spoved. Začeli smo ostro pokoro za grehe; naj grešnik skusi, kako bridko je zapustiti Boga! Nekateri se pokore bojijo, izogibajo, ker se jim vse to zdi bridko — pretežavno. Pa prava pokora nam obrodi sladkost; zato vam danes govorim o sladkosti pokore, ker sam Jezus pravi: *Vaša žalost se bo obrnila v veselje.*

B. 1. Zapravljivi, zgubljeni sin je zagazil; strašno hudo se mu godi, srce ga hudo boli, žalosten, pobit vstane, vrne se k očetu. (Luk. 15, 11—19.) Vsak grešnik mora občutiti bridkost greha, piti kelih pelina, ker je Boga zavrgel; k Bogu nebeškemu Očetu vrniti se pa je sladko. Pokora je res sladka. To uči a) Jezus sam: *Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas okrepčam. Vzemite moj jarem na-se, in učite se od mene, ker jaz sem krotak, in iz srca ponižen in bodeite pokoj našli svojim dušam.* Pomislimo te besede: Obteženi so grešniki . . . trudijo se spokorniki. Jezus jih okrepčava in poživlja. Jarem pomeni težavo pobožnosti; temu pa sledi časni mir in pokoj nebeški za naše duše: spokorno žalovanje se obrne na veselje. b) To uči tudi vsakdanja skušnja. Svetniki so bili najveselejši, kadar so najostrejše živeli in se pokorili in bičali. Sv. Peregrin hudo trpi — vesel, sv. Pavel od križa se ostro zatajuje — vesel je; sv. Anton ostri spokornik — je bil vedno vesel. Tudi ti! Odkar delaš pokoro, si miren — vesel na obličju, na duši. Pokora je sladka: *Vaša žalost se bo obrnila v veselje*, uči ljubi Jezus.

2. Ne odlagajmo zato pokore! Avguštin čuje glas božji, ki ga k pokori vabi, pa vedno odlaga: „Bom že, bom že, že še bom!“ Mi ne odlagajmo tako sladke pokore, α) ne na bolestno posteljo, smrtno uro. Bolnik je revež. Ne more moliti, ne v cerkev iti, ne postiti se, je nevoljen, jezljiv, mrmra, večkrat celo kolne, kakor levi razbojnik. Tistokrat ne boš mogel pokore delati. Ne odlagaj sladke pokore β) na starost. Starost je negotova, — slabost, zamuda velika, suhi šopek suhih cvetlic; malovredna: *Nimam dopadenja* (Mal. 1, 10.); slabo telo, slaba volja, duša opeša na stare dni! „Starček — nemarček“. Sv. Janez Nepomuk pokore ni odlagal . . . že v mladosti, posebno je Marijo Devico rad častil . . . sladko v življenju . . . ob smrti. Marija mati božja posebno posladi spokorno življenje. Sladko je po stezi spokornosti hoditi, če nas ljuba mati Marija vodi. Ljubljene ovčice: *Vaša žalost se je obrnila v veselje; ker tako veselo molite, požete!*

C. Sv. Katarina Sijenska (30. aprila) je v mladosti ostro se pokorila; to ji je bilo sladko. Jezus se ji prikaže, prinese dve kroni (dva venca): zlato krono in trnasti venec, naj si eno izbere! Katero bi si ti izbrala? Kaj ne: zlato? Katarinica pa z obema rokama zgrabi trnasti venec in si ga pritisne na glavo, govoreč: „Ljubi Jezus, naj na svetu nosim trnasti venec trpljenja, pokore, v nebesih pa mi podeli zlato krono večnega plačila! Živela je ostro, spokorno, zato ji je Jezus dal zlato krono. Tako tudi mi delajmo pokoro, ne odlagajmo. Pokoro ima sladek sad, kar nas Jezus uči, in smo danes premišljevali: *Vaša žalost se bo obrnila v veselje*. Žalujmo in jokajmo, ker smo Boga žalili, da bi se tudi naša kratka žalost obrnila v večno veselje! Amen.

Simon Gaberc.

Pogled na slovstvo.

A

1. **Duhovna samota** ali osemndnevne duhovne vaje v štiriindvajsetih premišljevanjih. Spisal P. Tadej Gregorič, frančiškanske provincije Ex-Custos in Procurator. Rudolfovo 1890. Založil III. red. Tiskal J. Krajec. 223 str. — Veliko blagoslova pričakujemo od te lepe knjige. Namenjena je sicer v prvi vrsti redovnikom, vendar je rabna za vsacega kristijana, kateri želi zveličati svojo dušo. Dalje je posebej namenjena za osemndnevne vaje — za dušno prenovljenje o posebnem, za to odločenem času. In v ta namen je res spretno sestavljena; podaja nam z ozirom na življenje in trpljenje Jezusovo prelepih obširniših premišljevanj, katerih se lahko s pridom poslužijo tudi oni, kateri sicer niso vajeni premišljevanja, ker se še poseben ozir jemlje na obujenje primernih srčnih čutil in trdnih sklepov. Vendar ne le samo za tak čas, marveč ob vsaki priliki bo imel bogoljubni kristijan duhovno korist, ako knjigo v roko vzame in s pobožnim duhom prebira. Cena je knjigi 50 kr. Dobiva se v zakristiji frančiškanskih in kapucinskih samostanov.

2. **Krščanski detoljub** III. letnik, št. 1, nadaljuje svojo vzvišeno nalogo vnemaje krščanske stariše in vzgojitelje k ljubezni in skrbljivosti za našo mladino in podučevaje, kaj jim je storiti in kaj opuščati, da se jim bode pretežavno delo dobro sponeslo. Posebej se še obrača do srca krščanskih mater, ker vé, da ima materino srce največjo in najstalnišo moč do otroka. Večji sestavki tega zvezka so: Vzgojitelj — oči, Makabejska mati in sv. Felicita, ptuji grehi in krščanska vzgoja (drugi greh, ki je morebiti pri slabi vzgoji največkrat na vrsti). Posebno je vodstvo veselo dolzega imenika novih udov in močno hvaležno onim gospodom, ki tako vrlo podpirajo naše društvo, ki bode s časoma res veliko dobrega storilo, ako ga pospešujemo z združeno močjo. Skušnja kaže, da javna vzgoja bi nič ne pomagala ali le malo, ako se doma — v družini nič ne stori. Vojskujmo se hrabro — z vsemi močmi za versko šolo; med tem pa, kar je le mogoče, pospešujmo domačo vzgojo — pod slamnato streho in v gosposki hiši!

3. **Angeljček**, otrokom prijatelj in učitelj, V. zvezek je priloga »Detoljubu«, a se tudi posebej prodaja po 12 kr. Naj naravnost povem, da sem se potrudil

po svoji moči, naj bi bila oprava lepa in vsebina podučna pa vedrlna, k čemur so mi veliko pripomogli dobri prijatelji. Hvala in slava jim; naj bodo vstrajni in naj se jim pridružijo še drugi! Posebno opozorim svoje duhovne sbrate na lepe izgledе prvega sv. obhajila v sedanjem in poprejšnjih zvezkih — do zdaj 16 krajših ali daljših — naj jih priporočajo otrokom, ki se pripravljajo za prvo sv. obhajilo, in če jih že otroci sami ne dobijo v roko — kar bi bilo seveda najboljše — naj se jim vsaj preberó ob skupnem poduku.

4. Mala zakladnica. Zbirka krajših molitev in pobožnosti z obilnimi odpustki. Str. 40. — II. izdaja je nekoliko predelana, ker so zdaj popolnem natisnene one molitvice, ki so bile poprej le naznanjene z ozirom na knjižico »Ali znaš?«. Pridejal sem tudi na pise pri posameznih molitvah, kar stori še rabniše to delce. Sostava se sme imenovati čisto originalna, ker je v tem redu še nisem nikjer zapazil. Ker ima ta drobna knjižica jako veliko v sebi (50 molitvic in opravil, s katerimi se dobijo odpustki vsakikrat; 48 taci, s katerimi se dobijo na dan po enkrat ali trikrat; jasen pregled popolnih odpustkov) in se sme imenovati nekakošno dopolnilo vsakemu molitveniku, želim, da bi se močno širila in rabila! Cena ji je zdaj 5 kr. ker obseza pol póle več; na 10 izvodov 1 povrhu.

5. Dom in Svet. Urejuje in izdaja dr. France Lampe. Ta leposlovni list vrlo izvršuje svoj program ter napreduje od leta do leta. Letos se je tako povečal, da prinaša po dve póli vsak mesec in ima poleg tega še lepe platnice in na njih marsikaj zanimivega; celó s kako podobo razveseli semtertje svoje mlade čitatelje. List skrbi v prvi vrsti za lepe povesti daljše in krajše, resne in šaljive vsebine; goji posebno skrbno poezijo raznih vrst; prinaša modroslovne razprave, kolikor jih more umevati mladi svet; zeló pridno se peča z jezikoslovnimi vprašanji in temeljitimi ocenami domačega in tujega slovstva. — Pač je ta list eminentne važnosti za naš narod, kateremu se je zlasti v leposlovnih skledici ponudilo že marsikako zrnice morilnega strupa, ki se v svojih hudih nasledkih prikazuje tu in tam. Prekoristne in prepotrebne naloge se je lotil učeni gospod doktor; naj ga krepko podpirajo vsi, kateri imajo pisateljski poklic in vzlet, da bode naša mladina prejemala zdrave in tečne ter ne otrovane dušne hrane. Drugi domoljubi pa naj vedó, da »Dom in Svet« še ni tako razširjen, kakor bi bilo želeli.

B

1. Knjižnica katehetská. Sbirka praktických spisov původných i přeložených. Vydava Fr. Richard Oswald, redaktor »Kazatelne«. C. 1: Příprava k první sv. spovědi. Napsal E. Huck. V Skalici, 1890. Prelepa je ta misel, za katehete posebno knjižico prirediti, in od tako spretnega in marljivega pisatelja, kakor Fr. Richard Oswald, urednika slovaškega homiletičnega lista »Kazatelna«, je pričakovati res kaj dobrega in praktičnega. Začetek je storjen z obširnimi pravljanjem otrok za prvo spoved po tretji izdaji znane teoretično-praktične nemške Huckove knjige. Cena trdovezani knjigi je 80 kr. Ker je slovaški jezik slovenskemu dokaj sorodniši memo češkega, uporablja knjižico lahko tudi slovenski katehet.

2. Bible a příroda. Časové poznámky na základě několika novějších spisovatelů, hlavně professora Dra. Reusche, sestavil P. Tom. Štrébský, biskup. vik. tajemník a farář v Mikulovicích. V Praze. Tiskem a nakladem Cyrillo-Metodějski knjihtiskárny (J. Zeman a sp.) 1889. 8°. Str. 375. Cena 1 gld. 80 kr. — Kakor pravi naslov, napisana ali sestavljena je ta knjiga največ na podlagi

drugih del, zlasti Reusch-ove knjige »Bibel und Natur«. Povod, da je ta knjiga izšla, bila je v prvi vrsti knjiga »Divy prasněta«, ki je izšla prevedena v češki jezik pred malo časom in ki naj bi darvinizem priporočala češki mladini. — Obseg naše knjige je jako bogat in podaje vse, kar se navadno govori in piše o razmerah med biblijo in posvetno prirodno vedo. Natančno ne moremo knjige presojati zaradi pičlega prostora.

3. **Die Erde die Heimat des Kreuzes.** Sieben Fastenpredigten und eine Charfreitagspredigt von G. Diessel, C. Ss. R. — 1890. Regensburg. Verlag von Fr. Pustet. 8°. Str. 128. Cena 60 kr. — Te postne pridige bi bile skoro boljše za premišljevanje, kakor za govorjenje. Zakaj za naše razmere in potrebe so premalo žive, premalo osoljene z lepimi vzgledi. Sicer pa ne more biti ubogemu trpinu prijetnejše tolažbe, kakor je v teh pridigah. Tu se razkazuje krščanska modrost o trpljenju. O da bi se učili vsi »svetoboljci«, da je pravemu kristjanu veselje trpeti s Kristusom! O nekaterih prilikah bi se dale vendar te pridige prav dobro porabiti, ker trpljenja imamo vedno dosti in torej vedno priložnost, da si obračamo v prid te nauke.

4. **Die Reichthümer der göttlichen Gnade und die Schwere ihres Verlustes.** Von P. Peter Hagg, Priester der Gesellschaft Jesu. Regensburg, 1889. Verlag von Fr. Pustet, mali 8°. Str. 375. Cena 84 kr. — Ta jako cena knjižica ima praktičen namen. Znani veliki bogoslovec Scheeben je spisal knjigo z naslovom »Die Herrlichkeiten der göttlichen Gnade« (Herder, Freiburg, 1885. Izdaja 4.) A ta namerava najprej učiti, kazati vso krasoto božje milosti po nakih sv. pisma in svetih cerkvenih očetov. Haggova knjiga pa je sestavljena v obliki 37 premišljanj, izmed katerih se peča trinajst z milostjo, kakor biva v duši, druge pa nam kažejo izgubo milosti božje in posledice te strašne nesreče. Knjiga je pisana zanimivo in je za premišljevanje jako primerna, zato jo v ta namen radi priporočamo. Tudi imajo dušni pastirji tukaj veliko snovi za pridige ali krščanske nauke. Za sedanji čas imajo ta premišljevanja še poseben pomen. »Sedanji čas ima tak znak, da se ne briga za čeznaravne stvari in se pogreza v materijalnost. Napredek in iznajdljivost našega veka nas vežeta na čutne predmete, puh zemskega bogastva je človeško dušo tako otemnil, da se skoro ne more dvigniti njegov pogled kvišku. In vendar je njegova prava sreča višja, veliko višja, kakor čutni svet, in reči moramo, da ima človek svojo pravo srečo mnogo bolj in mnogo varneje v svoji oblasti, kakor zemsko srečo.« Da, prav to je: edino le po zemski sreči hrepenimo in zato se zmenimo tako malo za višje predmete, za višjo srečo. Gotovo ni primernejšega predmeta za govore, bodisi pred omikanci, ali neomikanci, nego je milost — naša najvišja blaginja, naša najvišja sreča tu na zemlji, ki je združena po svoji naravi z neminljivo srečo v nebesih. Zato smemo tej knjigi priznati med drugimi premišljevalnimi odlično mesto.

5. **Einführung in die heilige Schrift.** Kurzgefasste Zusammenstellung der wichtigsten Lehren aus der Einleitung in das alte und neue Testament, der biblischen Hermeneutik und Archäologie. Regensburg. Verlags-Anstalt vorm. G. J. Manz. 1890. 8°. Str. 296. Cena gl. 1.20. Kakor imamo za razne vede kratke posnetke, kompendije, tako je v tej knjigi ob kratkem razloženo vse, kar rabi začetnik za sveto pismo. Najprej govori o sv. pismu sploh in dokazuje, da je navdihneno od sv. duha (inspiratio), potem, da je obseg knjig tudi določen od cerkve, ki je knjige prejala od aposteljniov. Dalje razkazuje prvotno obliko svetih

knjig, prevode, na to tudi posebej knjige starega in novega zakona. Poseben del nas uči, kako je treba razlagati sv. pismo (hermenevtika) in naposled, kaj je treba vedeti o krajih, o starih svetih stvarih, navadah judovskih, katere opisuje sv. pismo. V posameznosti in podrobnosti ne more segati ta knjiga, a to, kar je važno, kar je gotovo, kar je najpotrebnejše, dobivamo vse v tej knjigi. Knjiga je namenjena začetnikom v tej vedi, bodisi, da se hočejo pripraviti za dalje učenje, bodisi, da nimajo časa in prilike in tudi ne potrebe globlje učiti se o sv. pismu. Za ta namen, ki ga naznanja predgovor, je knjiga res dobra: pregledna, lahko umljiva, kratka je in ob enem obsega mnogo tvarine, katero je treba navadno še-le po mnogih debelih knjigah iskati.

Samostojno pač ni to delo, kar že zunanost kaže: njegov pisatelj ali sestavljatelj niti imenovan ni na prvi ali na kaki drugi strani. Predgovor sam nekako mimogredé pravi, da se naslanja ta knjiga po nekoliko na knjigi Kaulen-a in Cornely-a.

Ako se ne oziramo na malenkosti in na tiskovne pomote (vsled katerih ni pisava tujih imen vselej dosledna), moramo imenovati knjigo zanesljivo. Dokazi so povsodi trdno sestavljeni, tuji spisi so razločni, citati mnogokrat prevedeni. Le to bi še želeli, da bi mesta iz sv. pisma bila navedena. Kdo ima pač vselej čas in voljo, da bi pogledal vsako mesto! A če je v knjigi natisneno, preberemo je enkrat in drugikrat, ter tako si je polagoma tudi zapomnimo.

Za ponavljanje, za obširen pregled, za nagel pouk je ta knjiga res dobra in vredna, da jo priporočamo. Za majhno ceno dobi čitatelj celo zakladnico bibličnega znanja. Celó lajik bi jo čital z zanimanjem in dobil v njej toliko, kolikor je dobro vedeti omikancu o sv. pismu. Ako doživi knjiga drugo izdajo, naj se dobro pregleda, po nekoliko dopolni in dobi na čelo ime svojega očeta.

Dr. Fr. L.

Weltgeschichte von Dr. J. Weiss. Dritte verbesserte Auflage. Te slavne zgodovinske knjige je izšlo že 8 snopičev, s katerimi je dokončan 1. zvezek. Na 688 straneh temeljito obravnava učeni zgodovinar »die Geschichte des Orients« (die Sinesen, Aegypter, Babel und Assur, die Phöniker, die Nordarier) naslanjaje se na najnovejša raziskavanja. V prijetnem jeziku opisava kulturno stanje teh narodov ter podaja obilico prezanimivih dat o veri, pisavi, slovstvu, državljanski vstavi itd. Temu zvezku je pridejano obširno kazalo in 88 strani »uvoda«. — Na novo prav močno priporočamo to monumentalno delo vsem olikancem; zlasti bi bil to prekorišten dar dijakom višjih šol. Ker polagoma izhaja, nakup ne bode tako občutljiv (145 snopičev à 50 kr.)

Iz zaloge »Vereinsbuchhandlung« v Inomostu nam je še priporočiti dvoje nabožnih knjižic: a) P. Philibert Seeböck, **die fünf heiligen Skupnine**. 5. natis. 1889. Cena 18 kr. — Pisatelj te knjižice je med Nemci dobro poznan in je res na malem prostoru spretno sestavil, kar je treba vedeti in storiti v zadevi te od svete cerkve s tolikimi milostmi obdarovane pobožnosti. — b) **Ein Tag in der Einsamkeit** als Vorbereitung auf einen guten Tod. Nach der Methode des P. de Lehen S. J. Tretji natis 1889. Cena 24 kr. — Ta drobna knjižica razlaga v lahki in pristréni pisavi, kako naj se pobožni kristijan vsak mesec en dan posebej odloči v pripravljanje za srečno smrt.